

Mass. Gubernatoriaus Proklamacija Lietuvos Nepriklausomybės Sukakties Proga

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukakties proga Massachusetts valstybės gubernatorius Maurice J. Tobin paskelbė Vasario 16 kaip Lietuvos Respublikos šventę ir atsišaukė į visus šios valstybės piliečius, kad visos interesuotos grupės, draugijos ir pavieniai asmenys Lietuvos nepriklausomybės šventę atitinkamai paminėtų.

(PROKLAMACIJA)

"Whereas, the ultimate victory of democracy and the preservation of liberty as the bulwarks of freedom throughout the civilized world demand a repudiation of the forces of tyranny and opposition and restoration of free government in those nations where independence has been crushed; and

"Whereas, Americans of Lithuanian descent have always subscribed to the principles of democracy and freedom, and have at all times pledged their uncompromising loyalty to the United States of America; and

"Whereas, the American of Lithuanian descent hope and believe that said principle expressed in the Atlantic Charter will become the basis of democracy of the independence of the republic of Lithuania; and

"Whereas, Friday, Feb. 16, 1945, is the 27th anniversary of the independence of the republic of Lithuania, and an occasion full of significance to all Americans of Lithuanian birth or descent, now, therefore, I, Maurice J. Tobin, Governor of the Commonwealth of Massachusetts, do hereby proclaim Friday, Feb. 16, 1945, as Republic of Lithuania Day throughout Massachusetts, and request all interested groups, societies and individuals to observe the day by appropriate ceremonies."

Gubernatorius Maurice J. Tobin yra Lietuvos ir lietuvių draugas. Amerikos lietuviai piliečiai yra dėkingi gubernatoriui Tobin už Lietuvos Respublikos pripažinimą ir už paskelbimą jos nepriklausomybės šventės. Turime pažymėti, kad proklamacijos paskelbimu rūpinosi adv. Jonas Grigalius, Bostono Lietuvių Komiteto Dėl Lietuvos Nepriklausomybės pirmininkas, kuris gub. Maurice J. Tobinui įteikė rezoliuciją Lietuvos nepriklausomybės reikalui. Taigi mes turime būti dėkingi ir adv. Jonui Grigaliui, kuris labai daug laiko pašvenčia ir įdeda širdies, kad pagelbėti Lietuvai atgauti nepriklausomybę ir laisvę.

Amerikiečiai Užėmė Ligoninę Maniloj — Išlaisvino 7,000

Luzon Sala, vas. 19 — Amerikiečių kariuomenės užėmė Philippinų Generalę ligoninę, Manilos sekcijoje. Japonai smarkiai priešinosi. Įvyko žiaurios kautynės, bet amerikiečiai nugalėjo japonus ir išlaisvino sužeistuosius ir civilius žmones, kurie buvo toje ligoninėje.

nerolas Wladislaw Anders pareiškė savo kariuomenės ištikimybę Lenkijos prezidentui Londone. Pareiškime sakoma: "mes išlaikome visišką rimtį ir discipliną".

Pilnas pareiškimo tekstas nepaskelbtas saugumo sumetimais.

Abelnai, lenkų nuotaika čia esanti, kad paskelbtas Kryme susitarimas peržengia Atlantiko Čarterio principus ir Britų-Lenkų sutartį ir kad tikrenybėje Lenkija pavedama Liublino valdžiai, nežūrint, kad prie jos ir bus priskirta keleta asmenų iš užsienio.

Raudonieji Artinasi Prie Saksonijos Sienos

Londonas, vas. 19 — Raudonoji armija smarkiai kovoja su vokiečiais Silezijoje. Jie pastumėję priešą tolyn ir dabar randasi tik 19 mylių iki Saksonijos sienos.

Raudonoji armija dabar yra Grudziadz, lenkų kordoriaus pakraščiuose ir užima vokiečių tvirtoves Sagan ir Naumburg, Silezijoje.

Komunistai Sušaudė 3,300 Graikų

Athens, Graikija, vas. 19 — Graikų valdžia praneša, kad Athenų ir Pirejų srityse jau iškasta 5,300 lavonų, kurie žuvo sukilimo metu.

Pranešimas sako, kad ELAS, komunistų vadovaujama organizacija, sušaudė 3,300 graikų, o kiti žuvo laike kautynių.

MAURICE J. TOBIN,

Mass. Gubernatorius, kuris Vasario 16-tos proga paskelbė proklamaciją, šioji diena yra tai Lietuvos šventė ir kvietė valstybėje esančias interesuotas grupes tą Nepriklausomos Lietuvos šventę atitinkamai atžymėti.

AMERIKIEČIAI VĖL BOMBARDAVO JAPONIJOS SOSTINĘ TOKIO

Guam Sala, vas. 19 — Komercijos departamento Pereitos savaitės pabaigoje Jung. Valstybių bombarduojama vėl puolė Japonijos sostinę Tokio. Po kelių Tokio miestą paliko liepsnose.

Bombardavime dalyvavo daugiau kaip 1,200 lėktuvų. Kiti amerikiečių lėktuvai bombardavo Japonijos miestus Yokohama, Nagoy ir kitus.

Kongresas Priėmė George Bilij

Washington, D. C., vas. 19 — J. V. Atstovų Butas priėmė George bilij 399 balsais prieš 2. Pagal tą bilij visos Federalės pasukolų agentūros atskiriamos nuo Komercijos departamento. Šis bilij buvo įneštas tuojau po to kai prezidentas Rooseveltas paskyrė

Japonai Nužudė 3,000 Žmonių Vienuolyne

Manila, Philippinų sostinė, vas. 19 — Pranešama, kad japonai Concordia partamento. Šis bilij buvo vienuolyne nužudė tarp 3,000 ir 4,000 philippinietų ir kitų tautų žmonių.

AMERIKIEČIAI UŽIMA CORREGIDOR

Guam Sala, vas. 19 — Amerikos karo jėgos smarkiai kaujasi su jais priešū dėl Mandalay. Burmų didžioji upė yra Irrawaddy, kuri yra 30 mylių į vakarus nuo Mandalay, kuri teka žemyn nuo Myinmu miesto.

Galimas dalykas, kad amerikiečiai atsiims tas salas, kurias japonai buvo užgrobę 1942 m. Dabar ten vyksta smarkios kautynės.

Amerikiečiai ir kitose salose nugalė japonus ir užima svarbias pozicijas. Kaip praneša, amerikiečiai padarė daug nuostolių japonams Iwo saloj ir kitur.

Britai Laimi Burmoj

Mandalay, vas. 19 — Britų karo jėgos perėjo Irrawaddy upę ir kaujasi su priešū dėl Mandalay. Burmų didžioji upė yra Irrawaddy, kuri yra 30 mylių į vakarus nuo Mandalay, kuri teka žemyn nuo Myinmu miesto.

Nepriklausomybės Minėjimas Lietuvos Teritorijoj, Washingtone

Dalyvavo Valstybės Atstovai, Draugingų Lietuvai Respublikų Pareigūnai, ALT Atstovai, Redaktoriai —

Pereitos savaitės pabaigoje, Washington, D. C., įvyko Amerikos Lietuvių Tarybos egzekutyvio komiteto ir narių suvažiavimas Lietuvos reikalais. Keturadienį, vasario 15 d. įvyko ALT preliminaris posėdis, kuriame išklaudyta raportai iš Lietuvos Informacijos Centro, Amerikos Lietuvių Tarybos delegacija kaip valstybės departamente, taip ir pasenatorius ir kongresmenus buvo labai nuoširdžiai priimti ir su visais nuoširdžiai pasikalbėta ir pasinformuota.

Penktadienio rytą, vasario 16 d., 2400 viešbutių įvyko Amerikos Lietuvių Tarybos susirinkimas, kuriame apkalbėta Lietuvos dabartinė padėtis, paruoštas ir priimtas Amerikos lietuvių piliečių pareiškimas, kuris buvo įteiktas Jung. Valstybių valstybės departamentui, Senato užsienių reikalų komiteto pirmininkui ir kairiems senatoriams ir kongresmenams. Delegacija lankėsi valstybės departamente, pas Senato užsienių reikalų pirmininką ir kairiems senatorius ir kongresmenus.

Patirta, kad Lietuvos nepriklausomybės pripažinimas nepadarys Lietuvos pasiuntinybės ir konsulatų tebera, kaip ir buvęs mūsų valdžios pripažinti ir lygiai taip pat traktuojami, kaip ir kitų valstybių. Vadinas, yra atimta Komercijos sekretoriui galė finansiniuose reikaluose.

Manila, Philippinų sostinė, vas. 19 — Pranešama, kad japonai Concordia partamento. Šis bilij buvo vienuolyne nužudė tarp 3,000 ir 4,000 philippinietų ir kitų tautų žmonių.

DE GAULE ATSIKĖ PASIMATYTI SU PREZIDENTU ROOSEVELTU

Paryžius, vas. 19 — Prez. Rooseveltas pasiuntė žinią prancūzų gen. de Gaulle, kad jis norėtų su juo pasimatyti kur nors Algiers ir pasikalbėti, bet gen. de Gaulle atsisakė susitikti. Priežastis, kad Prancūzija nebuvo pakviesta į Jaltos, Kryme, konferenciją. Kaip žinoma, Prancūzijos vadai dėl nepakvietimo į konferenciją kaltina prezidentą Rooseveltą.

IVAIRIOS ŽINIOS

Lietuvos Padangės Naujienos

Juozas Keliuotis, publicistas ir laikraštinkas, Žemės ūkio Akademijos antrosios Sovietų okupacijos išvakarėse buvo V. D. Rūmai, Dotnuvoje.

Ne tik radio siūstuvai, bet visi radio aparatai Sovietų įsakyta gresiant būdai atiduoti "saugojimui" visam karo laikui atatinamiems sovietų organams Lietuvoje.

Dariau ir Girėno garbei parašyta Kantata, savo laiku užsakyta Dariaus-Girėno Komiteto. Kantatą parašė kompozitorius A. Račiūnas, tekstas — A. Miškinio. Išpildymui reikalingos apie 45 minutės, ir sekantieji dalyviai: choras, orkestras, solistai, deklamatoriai.

Sovietų okupacijos išvakarėse Lietuvoje išėjo iš spaudos nauja laida Maiorono Pavasario Balsai. Paruošė spaudai Juozas Ambrozevičius. Piešiniai T. Kulakausko. Išleido "Sakalo" bendrovė. Leidinys susideda iš 287 puslapių iš kurių 262 yra lyrikos teksto. Leidinyje telpo J. Ambrazevičiaus studija pavadinta: "Maironis ir Visuomenė".

"Sakalo" bendrovė Kaune 1944 metais išleido ant- rą laidą A. Vaičiulaičio Vakarų Sargą Namely. Tiražas 10,000. Pliustruotas D. Tarabildienės. Puslapių 128.

Arkivyskupo Pr. Karevičiaus 30 m. vyskupavimo sukaktis buvo paminėta Lietuvoje gegužės 17 d. Jo konsekracijos iškilmės ta data 1914 metais įvyko Petrapilyje. Pastaruoju metu jis gydėsi ilgus laikus Kauno ligoninėje, kurią pasveikęs apleido.

Plungės gimnazija minėjo 25 metų sukaktį. Stepaš Zobarskas paruošė spaudai novelių rinkinį: Savame Krašte. Kaune išleista Jono Sukio novelių rinkinys: Žmogaus prisikėlimas.

1944 m. gegužės 22 dieną buvo gražintas esalonas lietuvių iš Minsko į Kauną. Karo operacijų pasekoje

metų laidoje rašo sekanti: "Desetkas pabėgėlių iš Lietuvos Brazilijoje, iš kurių trys Sao Paulo mieste. — Tris invazijos šio karo jau iškentėjo ši maža Baltijos šalis. Lietuvos karo pastangos.

Paskelbė šiomis dienomis žinią iš Rio de Janeiro, kad Užsienio Reikalų Ministerija, kad patenkinti Šiaurės Amerikos Pasiuntinybės prašymą, prašo Imigracijos ir Kolonizacijos Departamentą pranešti, koks lietuvių karo pabėgėlių skaičius randasi Brazilijoje ir kokios sumos būtų reikalingos jų išlaikymui, kadangi "United Lithuanian Relief Fund of America Corporation" nori juos tinkamai sušelpiti.

Ši maža Pabaltijos šalis, kuri dabartiniame kare jau iškentėjo tris invazijas ir kurios žemė paversta karo lauku, turi šioje sostinėje savo Konsulatą, tad tenai ir nuvykome, kad gauti tikresnių žinių dėl paskelbtos žinios...

Brazilijos lietuvių kolonija priskaitoma iš 40,000 lietuvių, išsiblaškiusių po visus estadus. Šioje didžioje šalyje, savo egzistencijai palaikyti, jis įsikūrė nesutikdami sunkumų.

Kas liečia karo pabėgėlius, tai jų priskaitoma visoje šalyje apie vieną dešimtą. Čia, Sao Paulo, turime tik 3, iš kurių vienas kunigas ir viena bevaikė šeima. Rio de Janeiro žiniomis šeši asmenys, jų tarpe vienas pulkininkas-inžinierius. Šie žmonės čion atvyko tuojuos po rusų invazijos, t. y. maždaug birželio mėn. 1940 metais. Po šios invazijos susisiekimo būdai kas kart vis sunkėjo. Pagaliau, 1941 m. tas susisiekimas galutinai nutrūko, nes Lietuva tapo paversta į karo lauką. Lietuviai — karo pabėgėliai, atvyko Brazilijon be sunkumų čia apsigyveno ir įsitaisė. Kadangi Brazilija yra didelė ir jos draugiškumas bei nuosirdumas yra be saiko tiems, kurie čia atvyksta, tad ir mūsų karo pabėgėliai gyvena čia daug geriau negu šiuo metu Lietuvoje, kur karas su savo kančių virtine, dar neapleido mūsų šalies — pasakojo Lietuvos Konsulas.

Mirusieji Lietuvoje Antrosios Sovietų Okupacijos Išvakarėse

Masiulaitis Alfonsas — Kybartuose; Jurienė-Markevičiūtė Felicija — Vaškuose; Jurgelaitė Danutė — Kaune (abiturientė); Paplauskas Kostas; Bauras Kazys; Skorupskis Boļis; Makarovas Jonas — Kaune (ilgametis "Spindulio" spaustuvės raidžių rinkėjas ir valst. spaustuvės darbininkas); Adomaitytė Zene; Jurkynas Matas — palaidotas Vilkaviškyje; Jaseinienė Elena — Kaune; Marmulaitis Andrius; Zarolis Petras — Kaune; Garbacenokas Julijonas; Skirgailienė — Plioplytė, Ona; Cilgis Petras, palaidotas Simne; Azevičius Jonas; Ciuklienė-Norvilaitė Bronė, palaidota Kaltinenuose; Sekmanas Zigmas — Kaune; Čekauskas Vladas; Bogvilas Jonas iš Kelmės; Rakickas Petras.

Tragiškai Žuvusieji Lietuvoje

Tolkas Vladas; Janusevičius Mikas; Zilionis Juozas — palaidotas Mariampolėje; Vasiliauskas Juozas — palaidotas Vilijampolėje; Dovydaitis Vincas; Grumbliš Vincas; Juknevičienė Rozalija — Kaune.

Lietuviai Brazilijoje

Sao Paulo mieste leidžiamas dienraštis Folha da Noite lapkričio 18, 1944

Amerikietis karys, Belgijos fronte prisikrečia sau su ir švaraus sniego į puoduką, kad pasigaminus kavos.

Vysk. M. Valančius — Liaudies Švietėjas

"Kentėkite visa, ką daleis Viešpats; nerūgokite ir žinokite, joga sulauksite gaidynės, kurioje praslinks persekiojimai..." — Vysk. M. Valančius.

Iš visų vyskupų sėdėjusių žemaičių vyskupijos

mo vieno meto sukakties jo tragiškos mirties Clevelande, O.

Maskolijos "Pagirijų Puodas"

Dabar, kada Maskolija neva tai jau ir mindžioja visą galybę Berlyno švobu, tai Maskolijos raudonieji rašėjai iš "Pravdos" ir "Izvestijos", girdamiesi raudonukų žygiais, prikašioja anglams ir amerikonomams, kad pastarieji veikt kaip ir nieko neveikia, viską palikdami atlikti raudonukams. Tai šis vaikiškas girimasis, o antglų - sakys nekaipo ir peikimas, užgavo net ir kairiųjų pažvalgų anglus, to dėlei jie per savo organų, Londone: "The Tribune" atsakydami maskoliams, pasakė tarp kitko ir taip: ...Mes gi neesame ant tiek jau naivūs ir vaikiški, kad patikėtume į jų aficijalių paskelbimą, kuriuo jūs giriatės, kad jūs — maskoliai neva tai jau išmušit devynius milijonus vokiečių; o jų sužeidė net gi dvidešimt milijonų...

Tad, argi tai ne yra Maskolijos pagirijų puodas... bei dar niekad ir nemazgotas... girtis — meluot aršiau čigono. Juk jeigu jie tiek daug vokiečių išžudė ir sužeidė, o prie to gi jų ir beskaitytinę daugybę ir į nelaisvę yra paėmę, kaip jie girias, tai savaimi mintin skverbiasklausimas: tai su kuomi dar dabar sąjungininkams prisieina kariauti, ar su vokiečiais žmonėmis, ar tik su jų šešėliais, arba dvasiomis — "spook'ais"?

Ponios Lozoraitienė Laiškas Ukrainiečių Spaudoje Ukrainiečių naujienrašty: "Amerika", laidos pirmųjų dienų vasario patilpo ištytas laiškas, (užimant net dvi pilnas špaltas) ponios Vincentos Lozoraitienės iš Romos atsiųstas andai poetui J. Tysliavai, kuriame tai laiške yra žodžiais paaiškinti, kokias pragariškas kančias lietuviai kenčia išvežti į Sibiro pusnykus. Stebėtis reikia iš vysk.

soste, vysk. Motiejaus Valančiaus paveikslas ryškiausiai iškyla. Šis vyskupas, pasižymėjęs kaip Lietuvos kultūrintojas ir blaivybės skleidėjas, nupelnė liaudies švietėjo vardą Lietuvos istorijoje.

Motiejus Valančius iš liaudies kilęs, liaudžiai pakelti pašventė visą savo gyvenimą. Jis gimė 1801 m. vasario 16 d., Telšių apskr., Salantų valsč. Pasiturinčių tėvų dėka Motiejui nebuvo vargingas mokslo kelias. Baigęs domininukų mokyklą Žemaičių Kalvarijoje, jis stoja į Varnių kunigų seminariją ir vyriausioje Vilniaus seminarijoje baigęs teologijos skyrių buvo išvestas į kunigus. Tik šešis kunigavimo metus pašventė dirbdamas nelietuviams Gudų Mozirijoje, o apie 40 metų uoliu užsidegimu ir dideliu pasišventimu skiepijo tikėjimo ir tvynės meilę Lietuvoje.

Labiausiai pasižymėjo Motiejus Valančius kaip vyskupas (1850-1875). Gerai nusimanydamas, kad didžiausia liaudies skurdo priežastis yra tamsumas ir girtybė, jis ryžosi nuo pirmų ganytojavimo dienų kovoti su tomis nelemtomis ydomis. Pirmiausia vysk. Valančius išsiauklėjo gerus talkininkus kunigus. Jie vyskupo prižiūrimi uždegė mokslo žiburį savo parapijose. Ten, kur lig šiol buvo mokoma tik lenkiškai dabar pradėjo lietuviškai. Nusitiesė platus tinklas lietuviškų mokyklėlių, kuriose buvo mokoma bent skaitymo ir tikybos dalykų, kai kur buvo mokomi rašyti ir skaičiuoti. Žmonėms pradėjo atrodyti, kad mokėjimas paskaityti yra toks pat kiekvienam geram katalikui privalomas dalykas, kaip poteriai ar katekizmas. Nemokąs bent iš maldaknygės paskaityti buvo menku kataliku. Vysk. Valančius savo pamokluose parapijų aplankymo metu dar raginte

Nepriklausomybės Minėjimas Lietuvos Teritorijoj

(Pradžia 1-me puslapyj) kad mūsų šalis — Jungtų atsistatyti laisva ir nepriklausoma valstybė; kalbėta ir nutarta šelpti Lietuvos žmones, kur jie nebūtų — Lietuvoje ar ištremime.

Reikia pažymėti, kad Amerikos Lietuvių Taryba suvažiavo į Washingtoną labai svarbiu momentu ir tas suvažiavimas yra labai reikšmingas. Jis nebūtinai reikšmingas, kurie vo gausus atstovais, bet dalyvavo. Tačiau tame suturingas nutarimais ir suvažiavime daug daugiau suvažiavusių padarytais žygiais, būtent, lankymais Jung. Valstybių vyriausybės įstaigose. Suvažiavimui reikšmingas, tuo būdu daug įdomių dainų, pasakų, burtų, patarlių, mįslių ypač žaidimų išsaugota mūsų laikams.

Iš viso vysk. Valančius yra parūpinęs apie 40 įvairaus turinio leidinių. Didžiama jo paties rašyti, o kiti kunigų, kuriuos vysk. Valančius skatino rašyti dvasinio ir pasaulinio turinio knygas. Beveik visi vysk. Valančiaus raštai yra auklėjimo pobūdžio. "Vaikų knygelė", "Paaugusių žmonių knygelė", "Palangos Juzė", "Antano tretininko pasakojimai" — tai knygos parašytos gyva kalba, puslapiu pamargininti gyvenimo pavyzdžiais, padarimais — duodančiais supratimą apie Lietuvos praeitį ir žadinančiais tėvynės meilę.

Vysk. M. Valančius rašė ir dvasinio pobūdžio knygų. Jis moko kaip reikia atlikti išpažintį, aiškina pagrindines tikėjimo tiesas, pasakoja katalikų tikėjimo istoriją, šventosios istorijos įvykius ir rašo šventųjų gyvenimus. Jo šventieji "Žyvatai šventųjų" išspausdinti 1860 m. panašūs į lietuvių kaimiečių ne tik savo kalba, bet kai kuriais jų posakiais ir gyvenimo smulkmenomis. Vysk. Valančiaus šventieji ir kiti aprašomieji svetimų kraštų žmonių Lietuvos kaimiečiams buvo malonūs, artimi, tartum savi, nes jie protauja, kalba, kaip tikri žemaičiai.

Mokslo atžvilgiu svarbiausioji vysk. Valančiaus knyga yra "Žemaičių vyskupystė". Iki šiol vienintelė žemaičių vyskupystės istorija, kur ne tik Bažnyčios bet ir pačios Lietuvos istoriją bešališkai išdėstė. Tai pirma lietuviška mokslo knyga, kurią išsivertė svetimtaučiai. Stebėtis reikia iš vysk.

Rusų valdžia vysk. Valančiaus darbams kliudė. Net perkėlė iš Varnių į Kauną žemaičių vyskupą. Nors persekiojamas ir sėklių apstatytas vyskupas išsiskindavo nuo rusų valdžios priekabių. Ir taip išstius 25 metus išbuvo žemaičių vyskupijos prieky judindamas savo šalį iš apsnūdimo. Ne kūrybos aukštumo atžvilgiu vysk. Valančiaus vadinamas dideliu rašytoju, bet už tai, kad jis pirmas savo gausiais raštais liaudies sirdį pasiekė ir jo raštai auklėjo mūsų net dvi kartas.

Nors 1875 m. mirus vysk. M. Valančiui, dar liaudis nepareikšė veiklaus patriotizmo, tačiau veikliosios Tėvynės Meilės sėkla Liaudies švietėjo pasėta padėjo išugdyti pirmuosius laikraščius — "Aušrą" ir "Varpą" ir pagaliau išaugo ta sėklelė į Nepriklausomą Medį.

(S. K. A. A.) D. B-tė

SOCIETY GAL RADIO SINGER—Mary Ashworth is a Boston society girl who formerly was on the stage. She takes over the Fred Waring spot on NBC broadcast.

Ar Įvyksta Siandien Stebukly? Taip!

Tai sužinosi perskaitęs Prof. Dr. Vyskupo Būčio garsią knygą:

SVENČ. P. MARIJOS APSIREIŠKIMAI LIURDE Šia knyga susidomėjo visi Amerikos lietuviai. Ją skaitykite ir netikintieji! Liurdo knyga Gausiai paveikluota, gražiai kietais viršeliais irišta, virš 500 puslapių.

KAINA — \$3.50

Kreipkitės su užsakyku:

DARBININKAS

366 W. Broadway So. Boston 27, Mass.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 8, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:

PRENUMERATOS KAINA

Domestic yearly	\$4.00	Amerikoje metams	\$4.00
Domestic once per week yearly	\$2.00	Vieną kart savaitėje metams	\$2.00
Foreign yearly	\$5.00	Užsieny metams	\$5.00
Foreign once per week yearly	\$2.50	Užsieny 1 kart sa-tėj metams	\$2.50

DARBININKAS

866 West Broadway, South Boston, Mass. Telephone SOUTH Boston 2680

Susižavėjo "Darbininko" Editorialais

Tovariš Pruseika savo "Vilnyje" negali atsigėrėti "D-ko" editorialais. Kalbėdamas apie juos jis įpuola į tokį maskolišką šyšą, kad vien keiksmazodžiais tesiverčia. Gi žinome, kad kuomet maskoliukas džiaugsmingai susijaudina, tai keiksmams nėra galo. Kas antras žodis tai "matuška". Rodos keista, bet tokia jau nekultūringų žmonių dvasinė nuotaika, kad savo pasitenkinimą pareiškia tik dviem būdais: juoku ir kolionėmis. Rašant juoktis nėra kaip, nes popierius garsų nerekorduoja, tad belieka tik vienas būdas — išsikeikti. Čia tovariš Pruseika savo rolę pilnai išlaiko. Kodėl jis tai daro? Mat, susižavėjo tuo, kad "D-ko" edotorialai per ištisus metus "išgarbavojo" Sovietų Sąjungą lygiai 100 kartų. Tai tiktai keturi numeriai išėjo be Sovietų "liaupsinimo". Nė aš pats taip tiksliai nesuskaičiuoju. Reiškia, "Vilnies" redaktorius yra pats uoliausias "D-ko" edotorialų mylėtojas. Einant jo pavyzdžiu, ir man reiktų džiaugsmingai išsiburnoti. Dėja, aš negaliu ir nemoku. Aš ne maskolius.

Vertingasis redaktorius matyt ne tik kad skaito "D-ka", bet ir užrašinėja patinkamas jam vietas. Štai jis man primena vieną jau pamirštą sakinį, būtent, kad raudonajai armijai padėjo nugaleti vokiečius sovietų utėlės. (Jos mat begraudamos nacių kūną, suėdė ir jų energiją. Tai įvyko dar Rusijoje, kuomet raudonieji, Kuropatkinio pavyzdžiu, pastoviai traukėsi atgal, ir staiga, užėjus žiemos skurdui ir sovietų vabalams, pradėjo ofensyvą). Dabar, kuomet raudonoji armija artinasi prie Berlyno, tovariš Pruseika skaito tinkamu momentu tą sakinį man priminti. Ką gi, faktų aš neišsižadu, nėgi už juos esu atsakingas, nes ne aš juos pagaminau. Pagaliau faktai visai logingai viens iš kito vystos štai kaip. Už sovietijos sienų utėlių nėra. Tad raudonarmiečiai, perėję Rusijos sienas, tiek atsigriebė, kad utėlių pagalbos jiems nebereikia. Reiškia, ištrauk rusų kareivį iš sovietijos skurdo, apvalyk nuo vabalų, duok jam žmoniškai pavalyti (amerikiečiai tai atlieka), tada jis parodys, ką gali padaryti.

Beje, tovariš Pruseika pažįsta dar vieną jausmą: verksmą. Bet tai jau ubagiškas seno diedo žliumbimas. Girdi, susimildami man tikėkit, kad 1940-41 m. bolševikai nepersekiojo tikėjimo Lietuvoje. Neuzdarė nė vienas bažnyčios, neskriaudė nė dvasiškių, nė žmonių, katalikus priimdavo į valdišką tarnybą ir tt. Ir toks prašas pasigailėjimo pareiškimas, daromas žmogaus ten nebuvusio, kuomet visi pergyvenę bolševikų terorą 1940-41 m. vienbalsiai liūdyja apie negirdėtą pirmiau (net carų laikais) Bažnyčios persekiojimą, masinius kunigų ir žmonių kalinimus, ištrėmimus ir žudymus; apie bedievišką propagandą spaudoje, mitinguose, per radio, kino, teatrus ir t.t. Imti ant savo pečių tokį kvailą melą tegali tik žmogus netekęs protinės pusiausvyros. Bolševikai moka meluoti kaip niekas kitas pasaulyje, bet gi nugirdė tokią vaikišką sapalonę, jie neskaniai susiraukė ir pasakytų: "starikaška dolžno byt rehnulsia" (seneliukas tur būt pakriko). Verčiau nemeluok, tovariš. Netinki nė į prirengiamąją melagių klasę. Ir neverkšlenk, lyg kokia bobelė — "klikuša". Tik juokais save pastatai. Kas kita išsiburnoti. Toj sritytį tai jautiesi lyg gaidys ant savo mėšlyno. Su varžytinėmis čia nesusižūsi.

Iš viso, tovariš Pruseika tai toks tipas, kurio kolionės sudaro normalaus pasitenkinimo. Pruseika tave kolioja, reiškia, esi tvarkoj. Gi jei susilauktum jo pagyrimo tai būtų tokia "garbė", dėl kurios tektų gėdytis.

Laisvos Lietuvos raiteliai dainavo: ...Nedrebėki, juodbėri: tavo raitelis narsus! Ir taiklus jo šautuvėlis, plieno kardas jo aštrus...

Vokiečių snieguotame karo fronte Dėdės Samo kariai per miško tankumynę slenka atlikti žvalgybos užduotį.

Kun. Dr. J. Končiaus Kalba,

Wilkes Barre, Pa., Feb. 11, 1945, per Radio Station WBRE.

Wilkes - Barre ir apylinkės mieli lietuviai — es čia trumpai jums kalbėsiu apie Lietuvį tautos dabarties kentėjimus ir mūsų pagalbą jiems.

Karo žiauri audra jau penkti metai kaip terioja mūsų tėvų-protėvių žemelę Lietuvą. Miestai - miesteliai, kaimai ir sodybės suljgintos su žeme; jos gražūs laukai, sleniai, kalnai ir pakalnės ir puošnūs miškai ir miškeliai išrausti ir sunaikinti apkasais ir sprogstančiomis šrapnelėmis. Liūdnas tai vaizdas gražios Lietuvos žemelės!

Šventovės, mokslo ir kultūros įstaigos, organizacijos bei draugijos išardytos. Žmonių ūkiai sunaikinti ir visa nuosavybė aitimta. Šv. Rašto žodžiais galime nusiskusti: "Sitai mūsų šventovė ir mūsų garbingumas išnaikinti, pagonys juos sutepė". (I Makb. 11, 12.)

Lietuvos ramius ir nekaltus žmones priešai išblaškė po visas pasaulio šalis. Lietuvos jaunimo priverstiems darbams vokiečiai išgabeno suvirš 200,000; su ištremtais ir nuo karo audros pabėgusiais į vakarų Europos šalis siekia virš pusę milijono lietuvių. Ištremtų į Sibiro ir kitas Rusijos tolimas dalis siekia virš 60,000 žmonių. Gavau laiška iš švedijos pabėgėlio T. taip rašo: "Nuo karo ugnies kas gyvas gelbėjomės. Rugsėjo mėn. 1944 m. žvėjų ir kitais mažais laivais plaukėme per Baltijos jūrą į Švediją; mūsų apie 200 pasiekėme laimingai Švediją, bet apie tiek pat žmonių su laivais žuvo jūrės audroje. Mes atvykusieji į Švediją nieko neatsivežėme, džiaugiamės gyvi išlikę".

Lietuva dabar yra nukryžiuota tarp dviejų piktadarių.

Pabėgėlių šelpimui Švedijoje BALF organizacija jau pasiuntė \$17,000.00. Lietuvos žmonėms sušelpiti jau surengtas transportas medikamentų vertės \$20,000.00 ir drabužių vertės apie \$100,000.00. Kai tik bus laivas, šiuos dalykus išgabens į Lietuvą. Per paskutinius 3 mėn. mūsų šalpos organizacija lietu-

vių nuo karo nukentėjusių šelpimui suteikė apie \$100,000.00 vertės. Lietuvį tauta žiaurios karo rykštės nuplakta laukia pagalbos iš savųjų vientaučių gyvenančių Amerikoje. Kaip žydų tauta Egipto vergijoje išbadėję rankas ištiesė šaukiasi užtarymo ir pagalbos į Juozapą taip šiandien sunaikinta lietuvių tauta šaukiasi mūsų Amerikiečių pagalbos. Nuo duosnumo, nuo mūsų gailėstingumo, nuo mūsų pasiryžimo ir dosnumo priklausys lietuvių tautos atėitis sekantiems šimtmečiams. Tegul apsiereiškia mūsų meilė prie savųjų ne žodžiais, bet darbais. Pasimokinkime iš žydų tautos vieningumo ir dosnumo. Amerikos žydai, kurių čia dabar yra apie 5,200,000, praeitais metais žydų sušelpimui sudėjo suvirš \$30,000,000.00. Mūsų lietuvių Amerikoje yra apie milijonas. O Lietuva amžiais bus mums kiek mes sudėjome lietuvių nuo karo nukentėjusių

sušelpimui? Šioj savaitėj apvaikščiujame Lietuvos nepriklausomybės minėjimą, šia proga parodykime savo gerą širdį ir dosnumą Lietuvos žmonėms:

1. Suteikite Lietuvos žmonėms atliekamus rūbus. Kiekviena parapija, BALF skyriai, susivienijimų kuopos ir kitos organizacijos rūbus priims ir pasiųs į BALF sandelį New Yorke.

2. Organizuokite BALF skyrius ir įtraukite į narius ir ne lietuvių kilmės Amerikiečius be skirtumo tikybos. Mums labai svarbu turėti daug prietelių.

3. Lietuvės - lietuvių organizuokite ratelius ir darykite mezzinus ir siūkite vaikučiams drabužėlius. Bus tai kilnus mielaširdystės darbas Lietuvos vaikučiams.

4. Spaudoj ir gyvu žodžiu skleiskite svetimtaučių tarpe apie Lietuvį tautos kančias šiame kare.

Šiais pasaulio katastrofos laikais, suspieskime visas jėgas mūsų tautos gelbėjimui. Vienybėje nuveiksime didžius darbus ir Lietuva amžiais bus mums dėkinga. Tad visi ir kiekvienas į darbą. Ačiū!

Svetimšalio Balsas Apie Lietuvą

Kaž ko tai be ieškodamas tame įvairių turimų laikraščių, knygų, knygelių rankraščių, įvairių pusižymėjimų, užrašų ir įvairių laikraščių ir žurnalių iškarpu, kaip škotai sako "scraps", kurios kuomet nors gali būti spaudai naudingi, — netikėtai atradau du išplėstus lapus vieno mėnesinio škotų žurnalo, vadinamo "The Every Man", rodos, 17 d. rugsėjo mėn., dar 1940 m., 9 numeris. Tame žurnale vienas Britų rašytojas, po slapyvardžiu "Unknown Author" (Nežinomas Autorius), patiekia gan ilgą ir gražų išsamų straipsnį apie Lietuvą. Tame straipsny, tasai rašytojas bendrais broožais paliečia veik visas svarbiausias valstybinio, politinio, ekonominio, socialio ir kultūrinio nepriklausomo Lietuvos gyvenimo sritis. Tas visas sritis ir didelę tose visose srityse padarytą Lietuvį Tautos pažangą, jas pagerinant, kultūri-

nant ir pritaikant gyvenimam, ne tik pačios Lietuvį Tautos viduje esantiems nariams, bet ir visiems Lietuvos kaimynams, ir bendrai visam civilizui šiuo dienų pasauliui, — jis apibūdina gana palankioje lietuviams šviesoje.

Atrodo, kad tasai autorius pats asmeniniai yra Lietuva aplankęs, o jeigu ir ne, — tai bent kieno nors teisingai ir išsamiai yra apie Lietuvą painformuotas.

Trumpais broožais jis paliečia net ir pačią žiląją Vytauto Didžiojo ir kitų Lietuvos kunigaikščių senovę ir didelę ir garbingą jos praeitį. Tačiau bendrai kalbant, — plačiau jis tepasistoją, vien dabartinio, nepriklausomo Lietuvos gyvenimo įvairias sritis naturaliai beanalizuodamas. Kiekvienai svarbesniajai sričiai paminėti, — savo straipsny jis paskiria bent po vieną vidutinio didumo paragrafą.

Kadangi tasai jo straipsnis yra gana ilgas, — tat susidarytų perdaug ilgas raštas, visą jo, t. y. to straipsnio turinį, čia atpasakoti. Pralaidęs visas mažesnės svarbos vietas, — pasistengsiu tik svarbesnias to straipsnio vietas, sulig savo programos čia pacituoti.

Tiesa, netrūksta jojo straipsny ir teisingos kritikos žodžių. Tačiau čia kaip tik ir pasireiškia vienas iš pačių kilniausių pastebimų jo straipsny dalykų, — tai, būtent, tas, — kad jis ir savo kritika, pirma suderina su bendra, Nepriklausomos Lietuvos gyvenimo būkle ir prie savo kritikos žodžių, visur pasistengia prijungti ir kiek galint platesnius ir aiškesnius savo skaitytojų akis tenykštį Lietuvos, kaip naujai susikūrusios naują, valstybinį, nepriklausomą savo gyvenimą, tikrojo dalykų bei apytovų stovio vaizdą, ir įgautų reikalingą tų visų dalykų supratimą.

Taip, pavyzdžiui, susisiekimo sritytį, jis pamini daugybę praveštų naujų ir gerų Lietuvos viešųjų kelių ir neplatų Lietuvos gelžkelių tinklą. Bet kartu ir padeda savo pastabą: — "Bendrai kalbant, susisiekimo sritytį, — jie pravedė tiek kelių ir gelžkelių, — kiek tiktai maži jų finansai leido jiems tai padaryti". Jis mini taipogi platų viešų Lietuvos mokyklų tilarą arba tinklą, ir pastebi, kad: — "švietimo sritytį, atsižvelgiant į bendras Lietuvį Tautos, o ypač netolimos jos praeities apytovos, — atrodo, kad toje sritytį yra daugiau padaryta, negu kad ištikrų jų jie galėjo". Valstybinio gyvenimo sritytį, jis pabrėžia turėtus gerus Lietuvos santykius, su visais savo kaimynais, išskyrus Lenkiją. — "Bet čia, tai ne lietuvių buvo kaltė", — pabrėžia gerb. autorius.

Ypač charakteringai yra jo pabrėžiama didelis savitarpinis lietuvių nuosirdumas ir vaišingumas. Čia tarpe kita ko jis sako: — "Lietuvos kelių sistema, suprantama dar nėra taip išstobulinta, kad ant kiekvienos kryžkelės, rastųsi kilometrų skaitliaus numeris ir rodyklės parašas, kaip kad Anglijoje arba Škotijoje, kur link ta, arba kita kelio šaka veda. Iš toliau pėstiems ateinantiems arba atvažiuojantiems, kartais prisieina pas gretimai gyvenančius kaimiečius užėti kelio krypties paklausti. Šeiminkas" arba šeiminkė greitai klausėjui pasako reikalingą kelio kryptį, ir jeigu svečias keliauja pėsčias ir netaip skuba, — šeiminkai svečiui dažnai pasiūlo ką neturincio savyje alkoholio išgerti, arba ir ką užkąsti. Ir vargas būtų tam svečiui, kuris tokį šeiminkų pasiūlymą išdrįstų atmesti! — Šeiminkai liktų tokio juo elgesiu giliai įsižeidę!.. Dažnai pasitaiko, kad prie tokių vaišių, asmenys, vieni ant rus pirmą kartą savo akimis tematydami, — po dvi

ar daugiau valandas prie stalo susėdę prasikalba, visa vieni antriems išsipasakoja ir virsta vieni ant ry geriausiai ir mylimiausiai draugais..."

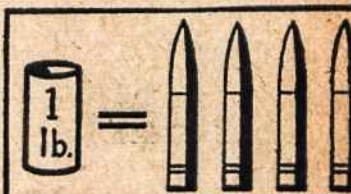
Rašytojas ypatingai išgiria Lietuvos moteris ir mergaites, jų švarą, kuklumą, darbštumą, įvairius jų rankdarbius ir pagaliau patį individualų lietuvių moters ar mergaitės charakteristikos būdą ir gražias, įvairias to būdo savybes ir pripažįsta, kad dvasiniu ir moraliniu žvilgsniu, jos esančios gana turtingos. Apie dvasinę Lietuvos moterų, o ypatinai mergaičių savybes jis taip sako: — "Lietuvės moterys, o ypatinai mergaitės, anaipol nėra tokios drąsios, kaip kad škotės arba anglės; jos daugiau yra "shy", t. y. nedrąsaus charakterio. Pas lietuvius tėvus, apsilankius kokiam nors svečiui arba viešniai, — jų dukters, jeigu jų turi, ne skuba su svečiu arba viešnia kartu sėsti už stalo ir su juo arba ja flirtuoti; lietuvių mergaitė, kukliai, nedrąsiai, savo akis kiek žemyn palenkusi, — vien stengiasi svečiui arba viešniai, prie stalo sėdinčiam, kiek galima daugiau patarnauti. Čia tai daugiausia ir glūdi ta didėji lietuvių mergaitės asmens būdo dvasinė savybė".

Gerb. autorius minėta me žurnale, savo straipsnio vidury, yra patalpines ir gražų lietuvių mergaitės, tautiniame kostiume paveikslą.

Kaip tai būtų begalo kilnu ir pavergtai Lietuvį Tautai prietelinga, kad ir šiandien, kuomet Lietuva yra visiškai pavergta, jos laisvė ir noras laisvai, nepriklausomai gyventi, yra panaikiyta, o jos gyventojai didžiausiai okupantų yra skriaudžiami ir teriojami, — atsirastų bent keiolika tokių Didž. Britanijos ir Amerikos rašytojų, kurie savo raštais išdrįstų užstoti Lietuvą ir kitas mažas, pavergtas tautas, kol galutina tų tautų gyventojų eksterminacija dar nėra pilnai įvykdyta, kad jie per spaudą plačiai atvertų didžiųjų pasaulio valstybių vadų akis, ir aiškiausiai visiems parodytų kokia baisi skriauda, mažoms, pavergtom tautoms, yra daroma ir kokia dar ruošiamasi padaryti. Dabar yra kaip tik pats patogiausias laikas, tą galėtiną užtarimo darbą padaryti. Bet vargas, kad visa dauguma tų dviejų didžiųjų tautų rašytojų ir žurnalistų, pavergtos Lietuvos ir kitų mažų pavergtų tautų ir tautelių laisvės klausimu, kaž kuriais tai išrokavimais, tankiausiai lūpas uždarę visiškai tyli ir žodį už pavergtas tautes nenorėdami ar bijodami užtarti.

Škotijos Lietuvį Žurnalistas, — J. Butkevičius.

USED FAT WORKS HERE!

One pound of used fat will fire four 37 mm. anti-aircraft shells. Save and turn in every drop. It's easier now more than ever.

RYTINIŲ VALSTYBIŲ ŽINIOS

Pamaldos Už Mirusius Klebonus

New Britain, Conn. — Vasario 13, antradienį, 7 val. ryte, kleb. kun. Matas A. Pankus atnašavo giedotas šv. mišias su egzektivomis už mirusius šv. Andriejaus parapijos klebonus: Juozą Žebry, Edvardą V. Griki ir Antaną A. Vaškelį.

Skaitytojams įdomu kiek plačiau žinoti apie dvasios vadų gyvenimą. Todėl, ta proga čia tarpiname trumpas jų biografijas.

Kun. Juozas Žebrys

Kun. Juozas Žebrys labai daug nuveikė šv. Andriejaus parapijos įkūrimui, vėliau kaip klebonas daug pasidarbo parapijiečių gerovei. Didžiausias jo nuopelnas, kad 1911 metais pastatė didžiulę erdvią mūrinę gotiško stiliaus bažnyčią, kainavusią \$45,000.00, gi senąją paversdamas į parapijinę mokyklą, kuri gyvavo tik keletą metų.

Visą klebonavimo laiką, kun. Juozas Žebrys turėjo pergyventi visokių valandų, kuriose kartu džiaugėsi, arba bendrai kentėjo ir liūdėjo. Taigi, dirbdamas mylimųjų savo brolių lietuvių naudai ir gerovei, čia pragyveno su viršum 16 metų, čia jau ir pasimirė, arba teisingiau kalbant, tapo dviejų socialistų galvažudžių nužudytas vasario 8 dieną, 1915 metais.

Kai galvažudžiai, Petras Krakas (Kiaulėnas) ir Bernardas Montvydas, tapo suimti, pas abu rasta lietuvių socialistų literatūros, ir patys išsipasakojo su socialistais draugavę.

Atskiroje šio laikraščio vietoje rasite plačiau aprašytą įdomią kun. Juozo Žebrio biografiją.

Kun. Edvardas V. Griki

Tragingai pasimirus kleb. kun. Juozui Žebriui, klebono vietą užėmė buvęs šv. Kazimiero lietuvių parapijos, New Haven, Conn., klebonas kun. Edvardas V. Griki, į kunigus įstojo į Kunigų Seminariją Kausventintais birželio 17 dieną, 1911 metais, šv. Juozapo katedroje, Hartford, Conn.

Kleb. kun. Edvardas V. Griki buvo tikrasis dvasios vadas. Dėl to, jis rūpinosi religine katalikiškųjų draugijų kryptimi. Be kitų, jis, 1916 metais, išvyresniųjų parapijos mergaičių

įsteigęs šv. Panelės Marijos Sodaliciją, kuri aukavosi Marijos garbei ir gražiai darbotosi parapijos gerbūviui.

Klebonavimo metu, kun. Edvardas V. Griki redkoravo arba iš naujo pagražino parapijos bažnyčios vidų ir nuveikė kitų daug gražių darbų, ypatingai dvasinei parapijos naudai.

Išklebonavęs 16 metų šv. Andriejaus lietuvių parapijoje, kun. Edvardas V. Griki pasimirė sausio 11 dieną, 1931 metais, ir palaidotas Naugatuck, Conn.

Kun. Antanas A. Vaškelis

Kun. Antanas A. Vaškelis kunigū įšventintas gruodžio 21 d., 1918 metais, šv. Juozapo katedroje, Hartford, Conn., J. E. vyskupo Mauricijaus F. McAuliffe, D. D., gi sausio 22 dieną, 1931 metais, paskirtas klebonauti šv. Andriejaus lietuvių parapijoje, kur klebonavo iki savo mirties 1939 metų gruodžio 11 dienos.

Kun. Antanas A. Vaškelis klebonavimo metu gražiai darbotosi šv. Andriejaus lietuvių parapijoje. Žymėtini jo nuopelnai, kad ryžosi tarp parapijiečių, ypatingai tarp jaunimo, pala-

KUNIGAS JUOZAS ŽEBRYS

(1860 — 1915)

TRAGINGOS MIRTIES 30 METŲ SUKAKTIS PROGA

Kunigas Juozas Žebrys gimęs vasario 16 dieną, 1860 metais, gas, geras pamokslininkas ir Palainių kaime, Šiaulių apskr., Kauno red. Gerieji jo tėvai buvo pasiturinti ūkininkai, kurie troško mylimą savo sūnų leisti į mokslą, kad taptų šviesuoliais.

Jaunasai Juozas Žebrys, užbaigęs pradinę mokyklą, lankė Šiaulių gimnaziją, ir jausdamas pašaukimą į dvasinį luomą, įstojo į Kunigų Seminariją Kausventintais birželio 17 dieną, 1911 metais, šv. Juozapo katedroje, Hartford, Conn.

Baigus Seminariją, klieriką Juozą Žebry į kunigus įšventino J. E. vyskupas Paluilionis lapkričio 24 dieną, 1884 metais; ir tapo tuoju paskirtas kamendatorium į Akmenės parapiją, kur prabuvo devynerius metus, būvyresniųjų parapijos mergaičių

Belgijoj Dėdės Samo kariai šnekasi su belgais vaikučiais. Vaikai matomai jaučiasi kaip namie.

kyti lietuvių dvasią. Dėl to, jis per keletą metų kvietė Seseles Pranciškietes, kad atostogų metu katechizuotų mokyklinio amžiaus vaikus ir lietuviškai mokslingų parapijos jaunimą.

1937 metais, kleb. kun. Antano A. Vaškeliu įsteigtas šv. Pranciškaus Lietuvių Seselių Rėmėjų X-tasis skyrius. Gi 1939 metais, klebonas įrengė konventą, partraukdamas Seseles Pranciškietes pastoviai apsigyventi jame.

Be to, kleb. kun. Antanas A. Vaškelis atremontavo kleboniją ir bažnytinę svetainę.

Kleb. kun. Antanas A. Vaškelis mirė gruodžio 11 dieną, 1939 metais.

litines, prekybines, kultūrinės ir savišalpos draugijas, tapdami gerais šio krašto piliečiais.

Tuo metu, šv. Juozapo parapija buvusi vienintelė lietuvių parapija Hartfordo vyskupijoje ir visoje Connecticut valstybėje.

Svarbu čia priminti, kad kun. Juozas Žebrys uoliai darbotosi lietuvių gerovei, daug veikė ir dirbo, atsižymėdamas praktiškais patarimais, nurodant žmoniems, kaip reikia vesti ūkį, kepti duoną, užsiimti amatais, ir t. t. Suprasdamas svarbą ir reikalą lietuviams užsiimti ūkininkyste, jis pats netolimaus Waterburio miesto nupirko nemažą ūkį, kurios pavyzdinam vedimui ir apdirbimui pasamdė keletą lietuvių.

Kun. Juozui Žebriui be galo rūpėjo lietuvių spauda, kuri buvo uždrausta tėviškoje. Dėl to, dar pirmasis apsigyvenimo Waterburyje (1893 metais), prikaltintas bostoniško A. Zdanavičiaus, leido ir redagavo pirmą Naująjį Anglijoj lietuvių laikraštį, vardu "Bostono Lietuviškas Laikraštis". Išėjus 7 numeriams, tas laikraštis užgeso.

Beklebonaudamas šv. Juozapo parapijoje, Waterbury, Conn. nuo 1893 metų kovo mėn., kun. Juozas Žebrys rūpinosi kelti lietuvių vardą ir skatinamas, kad lietuviai organizuotųsi. Todėl, rūpestinga jo iniciatyva Waterburyje šv. Kazimiero draugija, pirminė, klebono paraginta, įsteigė valgomųjų produktų parduotuvę. Netrukus susiorganizavo šv. Juozapo ir šv. Jurgio savišalpos draugijos, Žirgvaikių, Blaiybės ir kitos draugijos. 1896 metais, klebonui vėl raginant, kad lietuviai susirūpintų pelningumu, waterburiečiai įsitaisė savo

"Lietuviškos Parapijos Duonkepyklą". 1895 metais, jis, biznio pagrindais, įsteigė lietuviškąją spaustuovę, kurioje 1896 metais pradėjo spausdinti savaitinį laikraštį, vardu "Rytas", ėjusį tol, kai dėl nesuipratimų su komitetais 1898 metais apleido Waterburį ir persikėlė į New Britain, Conn. 1899 metais, "Rytas" pavadino "Tarnu Bažnyčios", ir buvo leidžiamas kunigų: Petro Saurusaičio (kun. J. Žebrio įpėdinio) ir Bostono lietuvių klebono kun. J. Gričiaus.

Iš Waterbury, kun. Juozas Žebrys važinėdavęs į kitas lietuvių kolonijas su dvasiniais patarnavimais, bet dažniausiai važinėdavęs į New Britain, Conn., kur lietuviams pradėjęs senoje šv. Marijos airių bažnyčioje, Myrtle gatvėje, laikyti pamaldas, ir 1898 metų gegužės 28 d. tapdamas nuolatinu šv. Andriejaus parapijos klebonu.

Nuo tų metų, kleb. kun. Juozas Žebrys uoliai darbotosi šv. Andriejaus parapijoje, kur įsteigė gana skaitlingą draugijų. Lietuviams gausėjant, pasirodė, kad medinė šv. Andriejaus baž-

nytelė jau per maža sutalpinti visus žmones, atsilankčius į pamaldas, dėl to 1911 metais pastatė mūrinę erdvią gotiško stiliaus bažnyčią, kainavusią \$45,000.00. Gi senąją pavertė į parapijinę mokyklą, kur pasauliniai mokytojai vaikučius mokė lietuvių kalbos ir istorijos, tikėjimo ir pasaulinių dalykų. Tačiau, kai Connecticut valstybė pareikalavo turėti mokytojus pilnai akredituotus, pasirodė, kad tokių lietuvių mokytojų neturėta, todėl po kelerių gyvavimo metų mokykla turėjo užsidaryti.

Reikia nepamiršti, kad kun. Juozas Žebrys, eidamas šv. Andriejaus parapijos klebono pareigas, taip pat subūrė išsiblaškusius Hartfordo lietuvius, ten įsteigdamas šv. Trejybės parapiją. Jis taip pat padėjo įsteigti šv. Jurgio parapiją, Bridgeport, Conn.; šv. Antano parapiją, Ansonia, Conn. ir šv. Kazimiero parapiją, New Haven, Conn.

Kun. Juozas Žebrys atsidavusiai aukojosi lietuvių spaudos darbiui. Jis leido ir redagavo du laikraščius, daug rašydamas po slapyvardžiu "Debesylas". Išleistas jo brošiūros "apie Socialistų Meilę" ir "apie Socialistų Liuosybę (Laisvę)" buvusios gana populiarios tarp lietuvių.

Be to, kun. Juozas Žebrys turėjęs gražių dorybių, pasižymėdamas dideliu žmonėms palankumu ir uoliai darbotosi visų savo tautiečių gerovei. Nebe reikalo jis buvo pavadintas arba pramintas Naujosios Anglijos lietuvių tėvu.

Tikrovėje, kun. Juozas Žebrys buvo atsidavęs lietuvių tėvynai ir uolus kunigas, galėjęs dar ilgai klebonauti šv. Andriejaus lietuvių parapijoje, nuopelingai besidarbuojant kultūrinei ir dvasinei visų tautiečių naudai.

Tačiau, jam teko netikėtai ir tragiškai žūti. Vasario aštuntąją, 1915 metais, vėlai vakare, jį užpuolė du žmogžudžiai; ir po ilgo ir žiauraus kankinimo, be mažiausio pasigailėjimo, jie revolverio šūviais ir smaigiumu atėmė jam brangią gyvybę. Jie taip pat nužudė ir jo šeiminkę Ievą Gilmanaičiūtę. Vėliau, dėl tų baisių žmogžudysčių, suimti Petras Krakas (Kiaulėnas) ir Bernardas Montvydas, kurie įkaltinti tų dviejų nekaltų asmenų žmogžudystėje ir dar nužudime policisto. Teismo nuosprendžiu abu galvažudžiai tapo pasmerkti miriopi, per pakorimą. Petras Krakas (Kiaulėnas) buvo pakartas Wilmington'e, Delaware, gi Bernardas Montvydas pakartas Hartford'e, Connecticut.

Vasario 12 dieną, 1915 metais, šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje įvyko gedulingos pamaldos už a. a. kun. Juozą Žebry. Tose išskilmingose gedulo pamaldose dalyvavo J. E. vyskupas Jonas J. Nilan, D. D. ir su viršum 100 kunigų. Kleb. kun. Matas A. Pankus bažnyčioje skelbė išpūdingą atsisveikinimo pamokslą. Po pamaldų bažnyčioje, dalyvaujant tūkstantinėms mnioms; a. a. kunigo Juozo Žebrio palaikai nulydėti šv. Marijos kapines ir ten palaidoti.

Kapinėse pritaikintą atsisveikinimo pamokslą ties a. a. kunigo Juozo Žebrio kapu skelbė Tamas Ziilnskas, šv. Petro lietuvių parapijos klebonas, So. Boston, Mass.

Kun. A. Tamoliūnas.

WATERBURY, CONN.

SUPRISE PARTY

Vasario 12 d., P. P. O. Fortier turėjo nemažą surpizą. Apie 8 val. vakare kas tai suskambino jų durų skambutį. P-nia Fortier pravėrusi duris labai nustebė pamačiusi moterų būrį stovinti prie jos durų. Dar labiau nustebė, kuomet jos visos su valgiais ir gėrimais susprūdo į vidų ir pradėjo šeiminkauti jos name.

Tai buvo Moterų Sąjungos choro (Suprise party) dėl ponios Fortier (Stankiūtės) už jos gerą darbuotę chore.

GRAŽIAI PASIRODĖ

Kaip girdėti nuo žmonių, kurie dalyvavo šv. Juozapo parapije teatre - koncerte, kad Moterų Sąjungos choras, po vadovystės komp. A. Aleksio, gražiai pasirodė programoje. Valio Moterų Sąjungos choras!

N. T.

Jums nereikia porcijos korčiukės pirkimui J. V. Karo Bonu.

Tėvų Pranciškonų 1945 Metų Misijos

Chicago, Ill. — Švenč. P. Marijos Gimimo parapijoje, vasario 19-25 d. — Tėvas Juvenalis Liauba, O.F.M.

New Britain, Conn. — Šv. Andriejaus parapijoje, vasario 25 d. — kovo 3 d. — Tėvas Agnelius Krasauskas, O.F.M.

Paterson, N. J. — Šv. Kazimiero parapijoje, misijos, 40 val. atlaidai, Tretrininkų rekollekcijos, kovo 4—18 d. — Tėvas Justinas Vaškys, O.F.M.

Chicago, Ill. — Šv. Jurgio parapijoje, kovo 4 — 11 d. — Tėvas Juvenalis Liauba, O.F.M.

FRANCISCAN FATHERS,
Mount St. Francis,
Greene, Maine.

Ar Kenčiate NESMAGUMUS Galvos Skaudėjimo?

Kai jums prikimba veiksmas užkietėjimas ir jis jaučiasi suvarginti, nervuoti ir blogoje nuotaikoje ir nuo tų reiškinų kenčiate — galvos skaudėjimas, jaučiate nemalonų kvapą, vidurių surimą, nevirškinimą, nemiga, neturėjimą apetito ir jūs skilvis jaučiasi apsunktas dėl gazų ir išpūtimo — išgykite Dr. Peter's daug metų išmėginto Gomozo. Daugiau negu luosnotojas, jis taipgi yra vidurių stiprintojas, sudarytas iš 18 pačios Camtos gyduolių žaknų, žiedų ir augmenų. Gomozo duoda nerangiom žarnom veikti ir pagelbsti joms švelniai ir sklandžiai pasilinti užkietėjusias išmasas: pagelbsti pralinti užkietėjimo gazus, ir suteikia skilviui malonų šilumos jausmą. Jei jūs vėl norite jausti didausma malonios pagelbos nuo užkietėjimo varginimų ir tuo pat laiku palengvinti jūsų skilvi, išgykite Gomozo šandien. Persergerjimas: vartok taip kaip nurodyta.

Jei jūs negalite nusipirkti savo apylinkė, susišk prašymą dėl mūsų "susipažinimui" pasiųskite Gomozo ir gausite.

DYKAI 60c vertės

DR. PETER'S OLEJO LINIMENT — antiseptikas — kuris suteikia greitą palengvinimą nuo reumatizmo ir neuralgijos skausmų, muskulinio nugarakausmo, sustingusių ir skaudžių muskulų, patempimų ir ryzstėjimų.

DR. PETER'S MAGOLO — alkalinas — palengvina laikinai nekurus skausmingus skilvi sutrikimus kaip pavyzdžiui ryzstėjimus, nevirškinimą ir rėmus.

Siuskit į "Special Pasiūlymo" Kuponą — Dabar

Idėtas \$1.00. Atsiųskite man apmokėta 11 uncių Gomozo ir Dykai — 60c vertės — bandymui bonkutes Olejo ir Magolo.

C. O. D. (išlaidos pridėtos)

Vardas _____

Adresas _____

Pašto Ofisas _____

DR. PETER FAHRNEY & SONS CO.

2801 Washington Blvd., Chicago 12, Ill.
238 Stanley St., Winnipeg, Man., Can.

Sučiuptas šis vokiečių motorizuotas vežimas dabar naudojamas kaip Amerikos Raudonojo Kryžiaus reikmenų pristatymo trokas. Patarnautojos, matomai, patenkintos savo laimėjimu.

Kariai parvykę trumpoms atostogoms gavo progos vaišintis tarpe simpatišku gražiosios lyties veidų. Kairėj sėdi Sgt. Martin Painkin, Brooklyn, N. Y., kuris šešis kartus buvo sužeistas karo veiksmuose ir dešinėj — Sgt. Reginal White, Charleston, W. Va., 50 metų amž., kuris skrido 36 misijose rungtis su priešu.

RYTINIŲ VALSTYBIŲ ŽINIOS

NEW YORK CITY, N.Y.

New Yorko Lietuvių Tarybos suruoštame Lietuvos Nepriklausomybės 27 m. sukakties minėjime Webster Hall, gausiai susirinkusi miesto ir apylinkių visuomenė sudėjo \$534.42 aukų Lietuvos gynimo reikalams. Apart, tiesioginiai Liet. Amer. Informacijos Centrai \$100.00 persiuntė kun. Jonas Balkūnas, Maspeth, N. Y., Viešpaties Atsimainymo parapijiečių vardu.

Webster salėje aukavo šie asmenys, kurie pavardes pažymėjo:

\$30 Antanas Apanavičius, 219 So. 9th St., Brooklyn, N. Y.

\$10: Petras Atkočaitis, Lietuvos gen. kon. Jonas Budrys su žmona, Jonas Januškis, V. Kalvelis, Izabelė Laučkienė, kun. Norbertas Pakalnis, Vinikai (Dr. Mataš ir Ona).

Po \$5: Mrs. J. Akus, adv. John W. Ansell su žmona, kun. Jonas Balkūnas, Izabelė Dilienė, K. Garban, L. Grubas (Newark, N. J.), Danutė Jasinskienė (Dorothy, N. J.), Elena Jurgėlienė, kun. Kazys E. Paulonis, kun. Anthony Powers, Alfonsas Stankevičius, J. S. Simonaičiai.

Po \$4: Mrs. Kreznor.

Po \$3: K. J. Krušinskas, P. Lukoševičius, Julius Paknis (Kearny, N. J.) ir D. Whitecavage.

Po \$2: Peter Baktis, Rožė Bartauskienė, Chas. Bason, Buzelių šeima, Celedinų šeima, R. Dirzys, P. J. Gillis, Juozas Ginckus, F. Gražiai, Chr. Kahrklin, Juozas - Kastė Karpiai, Bened. Kaveckas, P. Kazanauskas (Union, N. J.), J. Krasnis (Bellmore, L. I.), A. T. Kubiliai, Feliksas Matonis, J. Naujokas, J. Očikas, A. Pažereckienė, B. Počius, Marcella Pukas, Alena Radzevičienė, Victor Radzevičius, Izabelė Radzevičiūtė, Albina Rusteikienė, J. Simanaitis, A. Simučiai, Vyt. Stašinskas, M. Šervytienė, Tamašaukai, E. Tumasonis, Lydia ir Andrius Vaišvilos, plk. Aloizas Valušis, Stasys ir Zosė Vitailčiai, Vyzų-Kulbokų šeima, ir Juozas Zakarauskas.

Po \$1: Vyt. Abraitis (Jersey City), B. Adomaitienė, P. Adomaitis, Pranas ir Kastė Aleksūnai (Newark, N. J.), A. Ališauskas, Frank Almenas (Matawan, N. J.), Ant. Aluburdienė, Domas Ambrozus, J. Aukštuolis, Mrs. A. Austrin, Vintolis Austria, Janis Auslics (White Plains), J. Avizonis.

Pr. Bajoras, Ieva Bajorienė,

R. Bakšienė, U. Balašauskas, M. Balezientienė, John Balonis, J. F. Baltramaitis, K. Baltrušaitis, John Baranauskas, Joe Barnes (White Plains), El. Bartkevičiūtė, George Bezzell (Kearny, N. J.), Bieliauskienė, Pius Blažaitis, Anne Brooks, Jos. Bruzas (Kearny, N. J.), Ignatine Buczkus, Jonas Buivydas, Bumbuolienė, Adam Bundonis, Chas. J. Bundonis, Joe Burdulis, Ig. Buyokas.

S. Cerebiejus, M. Ceslow, A. Cesnauskas, C. Chesna, V. Chesna, Peter Chibas, Albert Čižauskas, Marijona Čižauskas.

Mrs. N. Daniels, V. Daukantas, Chas. Dikčius, Mike Donalavičius, Pr. Dulkė, Chas. Eidukaitis.

Ant. Gaičienė, T. Galchus, Ona Genis, J. Glaveskas, M. Glaveskienė, Gražina Grininė, plk. Kazys Grinius, A. Gudaičiai, J. Gudauskaitė.

V. Ivonis, Ieva Jankienė, F. Jankus, K. Jasaitis (Newark, N. J.), Lionė Juodytė.

Ona Kadušienė, Kaz. Kairis, M. Karaktinas, A. Karpavičius, J. Karpavičius, A. Karušaitis, P. Katen, A. Kaulis, Paul Kazakevičius, St. Kazemekas, K. Kazėnas, L. Kėtvirtis (Jersey City), Chas. Kiaukaras, Marė Kiaukaras, J. Kivyta, K. Kontrimas, Mary Klimas, T. Klimas, P. Kriaučiukas, Jos. Krutulis (Linden, N. J.), J. Kuodis, Mrs. Kuras, Wm. Kurās, Paul Kyrius.

Dr. Chas. Laban, kpt. Paulius Labanauskas (Philadelphia, Pa.), Jeanette Lapinskas, A. Laukaitis, S. Lauruškaitė, K. Laurinaitis, K. Leiga, Ant. Leilis, Kost. Lesevičius, Fr. Lelivinskas, Ona Litvaitienė, Mrs. Peter Lucas, A. Lukoševičius.

Petras Mačiulaitis, J. P. Mačiulis, George Macus, Ant. Marcininkus, Theresa Mardosa, M. Markunas, Kathreen Martion, John G. Masalskis (Bayonne, N. J.), A. Masandukas (Nutley, N. J.), Ona Maskolaitis, Elena Matulionytė, A. Matulis, N. Melinis, P. Menkevičius, C. Messo-witch, A. Mickevičius, Mikla-sevičienė, M. Mikolaitis, Pov. Mikšis (Linden, N. J.), W. Miller, M. Miškinis, Ann Mitchell (Valley Stream), P. J. Montvila, Kaz. Motuzas, Adelė Mucinskienė, Ant. Muzkevičienė.

Pr. Narvydas, A. Navikai, Anne Nemanis, A. Norvaiša (Kearny, N. J.), John Num-gaw, Mrs. J. Numgaw.

A. Osteika, Steve Paracka, V. Paskevich, Ona Paškevičienė,

Aviacijos kadetai prieš pakylant į orą priima jiems suprantamas instrukcijas, kaip būti sėkmingu "basketball žaidiku".

Frances Peters, Helen Phiskunoff, Plaktonienė, Rokas Povilauskas, Vincas Pūkas, K. Puskienienė, P. Puskas, Marcella Putinas, M. Puzauskienė.

Mrs. P. Radwin, M. Razanauskas, A. Rimkūnas, A. Rimšienė, Ann Ruger, Jadvyga Rokas, J. Rubliauskai, Pr. Rubliauskas, A. J. Ringle.

Frances Sabas, G. A. Samolis, M. Schultz, M. Senkus, Anth. Sheslees, Walter Shukis, Matas Skrodenis, Peter Snaplenas, Jonas Sodaitis (Jersey City), B. Spudis, Sim. Stagniūnas, M. G. Stapis (Kearny, N. J.), Pr. Stankūnas, Anne Stankus, I. Stany, Aldona Stašinskienė, S. Steckis, Mrs. A. Stero, Mrs. J. Stoskus, Stravinskienė, Jack J. Stukas (Newark, N. J.), Julia Stulgaitis, Amelia Styrienė, S. Subačienė, J. Šaltis, U. Šašienė, J. J. Šervytis, Marijona Šlaūžis (Newark, N. J.), L. Šugžda.

K. Tamošauskas (Jersey City), John Tamulaitis, Jerry Tamultus, M. Tiškevičienė, P. Tiškevičius, J. Tumasonis, W. Turules.

J. Urbonavičius, Alf. Urbelis, J. V. Amelia Vaitekūnas, Elena Vaitekūnienė, B. Vaitkevičius, Ona Valaitienė, Mrs. Ursula Varnackis, Mrs. Alex Vasiliauskas, F. Vaškas (Newark, N. J.), J. Vengris, Frank Venis, Stanley Vinickas, Virbal, Ant. Visminas, V. Višniauskienė, Genovaitė Vitaitytė, L. Waluzis, Rose Wenskus (Tasker), Petras Wilchinskas, Paul Witkus, George Yakaitis, Peter Yakaitis, V. P. Yančkus, Jos. Yonaitis, Jos. Young, M. Yurkunas, Ant. Yuska, V. Zaveckas, A. Zelensky, Aldona Zinis, Bladas Zoruba, Juoz. Židanavičius, John Žukauskas.

\$71.42 suaukavo asmenys pavardžių nežymėję. Aukus rinko tautiškais kostiumais pasipuošusios pp. El. Jurgėlienė, Iz. Laučkienė, G. Zovyte, N. Stilsonienė, M. ir E. Karpiūtės, L. Antanavičienė ir Philadelphia, Pa. šokėjų trupė "Vaidelytės". Visiems aukautojams reiškiama nuoširdi padėka.

Adv. K. R. Jurgėla, Tarybos pirm. J. Buivydas, komis. pirm.

WATERBURY, CONN.

Vasario 2 d. p. Uršuiė Liutkevičienė minėjo savo gimtadienį. Ta proga kaiminkos, atėjusios pas p. Liutkevičienę, ją nuoširdžiai sveikino ir linkėjo ilgiausių metų. Taipgi apdovanojo gražiomis dovanomis p. Liutkevičienę pavaišino viešniais skaniais pietais.

p. U. Liutkevičienė taipgi gavo gražią dovaną nuo sūnaus kario Albino, kuris yra gana toli nuo savo motinėš, kur nors

Anglijoj. Jau 16 mėnesių kaip jis yra karo tarnyboje, ir niekad nepamiršta savo mamytės. Švenčių proga prisiunčia dovanėlių. Taipgi gavo dovaną ir nuo kito sūnaus Jono.

Viešnios papietavusios ir pasikalbėjusios skirstėsi dar kartą linkėdamos p. U. Liutkevičienei geriausios sveikatos.

R. P. Sužinojau, kad p. Ona Norbutienė, Gyvojo Rožančiaus ir Tretinukų draugijos pirmininkė, buvo susirgus, bet jau sveikata. Linkime p. Norbutienei geriausios sveikatos.

Lakštutė.

NEW BRITAIN, CONN.

SKAUDI ŽINIA

Šiomis dienomis pp. J. E. Ruliai, gyv. 63 Sheffield St., gavo skaudžią žinią, kad jų sūnelis Reimondas pavojingai sužeistas kur nors Belgijoj.

Ponia Ieva Gubins (Cekanauskaitė), gyv. 115 Samley St., gavo žinią pereinai savaitę, kad jos vyras Sgt. Robertas Gubins žuvo karo kautynėse Luzon saloj.

Reiškiame gilią užuojautą nuliūdusioms šeimoms.

MIRĖ

Vasario 7 d., mirė Juozas Jakubauskas. Paliko dideliame nuliūdime žmoną, dukterį ir keturis sūnus, vienas jų yra leitenantas ir randasi kur nors Prancūzijoje. Anglų spauda dažnai rašo apie jo pasižymėjimus karo veiksmuose.

A. a. Juozas Jakubauskas palaidotas su trejomis šv. mišiomis iš Sv. Andriejaus lietuvių par. bažnyčios Šv. Marijos kapuose.

Lai būna amžina ramybė velionio vėlei!

IS SV. ROŽANČIAUS DRAUGIJOS SUSIRINKIMO

Vasario 11 d. įvyko Sv. Rožančiaus draugijos susirinkimas. Dalyvavo daug narių. Ap-svarsčius draugijos reikalus, paskirta auka šv. mišioms, kurios įvyks kovo 4 d., Sv. Kazimiero, mūsų tautos globėjo šventėje, už tėvynę Lietuvą. Visos narės bendrai priims šv. Komuniją.

Po susirinkimo įvyko draugijos pramogėlė. Dalyvavo dauguma narių ir keletas svečių. Draugijai liko gražus pelnas. Priklauso padėka toms narėms, kurios pasišventusiai dirba ir gausiai aukoja, kad paremti parapiją ir kitus labdarinius darbus.

PASITRAUKE VARGONININKAS

Šiomis dienomis p. A. Grigoraitis atsisakė nuo vargonin-

avimo ir nuėjo dirbti pilną laiką dirbtuvėje, kur pirmiau dirbo tik laisvu laiku. Jis pasitraukė nepaduodamas priežasties.

LVC SUSIRINKIMAS

Vasario 2 d. įvyko Lietuvių Veikimo Centro susirinkimas parapijos svetainėje.

Tadp kitų svarbių ir žymėtinų svarstymų, galutinai susitarta bendruoju New Britaino lietuvių vardu, iškilmingai minėti Lietuvos Laisvės ir Nepriklausomybės 27-tą sukaktį šį sekmadienį, būtent, vasario 18-ją. Tą sekmadienį, 11 valandą ryte, šv. Andriejaus lietuvių parapijos bažnyčioje, suma bus atnašauta už kenciančią Lietuvą ir už narsuolius mūsų kareivius, kovojančius už visų tautų laisvę ir demokratiją pasaulyje.

Tos šv. mišios užprašytos New Britaino lietuvių dėka.

REIKIA PASTEBĖTI

Beje, tame LVC susirinkime paaiškėjo, kad buvęs vargonininkas A. Grigoraitis viešai pasisakęs nedalyvausiant svarbiuose lietuviškuose parengimuose, jei lietuvaits Seseles taip pat ima dalyvumą.

Bet ir be jo, šv. Cecilijos choras puikiaiusiai atsižymėjo istorinėje šv. Andriejaus lietuvių parapijos 50 metų sukakties minėjimo programoje, ir skambiomis lietuviškomis dainomis žavėjo gausią publiką, kuri atsidėjojo gausiais aplodismentais.

šv. Cecilijos choras šį sekmadienį taip pat sužavės New Britaino lietuvius Vasario Sešioliktosios parengime Lietuvių svetainėje.

HARTFORD, CONN.

Nors iš Hartfordo mažai žinių rašoma, bet yra veikiami kiek išgalima.

Hartforde gyvena Juozas ir Rozalija Giedraičiai. Tai žymūs Hartfordo gyventojai. Užlaiko gražų gėlyną ir photographijos darbų istaigą. Ypač aukštai vertinama ponios Giedraitienės, pasidarbavimas Amerikos Raudonam Kryžiui. Ypatingai tas, kad pp. Giedraičių patalpose šis R. K. skyrius ir gauna patalpas veikti, taipgi šilimą ir šviesą. Kaip šiuo laiku pp. Giedraičiai minėjo savo 25 metų vedybinę sukaktį tai vasario 4 d. jų intencija buvo atnašaujamos šv. mišios. Visa šeima ėjo prie Sv. Komunijos. Gi vasario 10 d. jų draugai surengė parapijos svetainėje "surprise party", kur dalyvavo gražus būrys žmonių. Pagerbimo bankietos programą pradėjo savo įžangos žodžiu p. Alijošienė ir paprašė Prelatą J. Ambotą atkalbėti maldą. Pasištiprimus skaniais užkandžiais

programą vedė Jonas Mončiūnas, kuris gražiai apibūdino Giedraičių gyvenimą, kurie niekad ne užmiršta kas ligoninėje ar svetainėje randasi. Todėl ir žmonės juos myli. Toliaus kalbėjo Prelatas J. Ambotas, kun. Ražaitis kun. P. Sabulis, pp. Karlonas, Venskūnas, Kedienė, Petronienė, Mončiūnienė, Vaškelevičius, jo brolis Giedraitis iš New Britaino ir daug kitų. p. Kripas padainavo, o mūsų vargonininko sūnelis gražiai eiles pasakė. Daug linkėjimų pp. Giedraičiai gavo, bet jie to ir verti, turi gražią šeimą ir gražiai lietuviškai - katalikiškai auklėjama.

Vasario 11, buvo minėjimas Lietuvos nepriklausomybės 27 metų sukakties. Bažnyčioje suma buvo laikoma už Lietuvą. Bažnyčioje pamokslą ir svetainėje gražią kalbą pasakė kun. Dr. Vaškas. Po sumos bažnyčioje buvo sugiedota Amerikos ir Lietuvos himnai. Svetainėje kalbėjo ir Jonas Valaitis iš Brooklyno, Prelatas J. Ambotas, p. Čekanauskas ir kun. Sabulis. Choras p. Balsio vedamas gražiai padainavo, o Sesučių Kazimieriečių vedami vaikučiai gražiai savo programėlę išpildė. Vakaro vedėja buvo p. R. Mončiūnienė.

Vasario 12, tilpo Hartford Courant laikraštį gražus aprašymas lietuvių iškilmių minėjimo. Taipgi tilpo paveikslai — Prelato J. Amboto, p. Mončiūnienės ir p. Valaičio, kaip to parengimo kalbėtojų ir vedėjos. Aukų surinkta apie \$300.00.

Praeitą seštadienį tapo palaidotas senas Hartfordo gyventojas Juozas Seigis. Paėjo iš Lietuvos Smilgių parap. Pažino jis gerai Lietuvoje. a. a. Kneizis, A. F. Kneizis, "Darb." redaktorius ir kitų tėvelį. Paliko 3 sūnus — Leitenantą Joną, Hartfordo policijoj; Vincą — Navy, kur nors Pacifike; Edvardą — namie, ir dukrelę Luisę, ir žmoną ir daug giminių. Visada buvo geras katalikas.

Sniego turime daug visur, ir dar vis sniega.

NEW HAVEN, CONN.

Praeitą savaitę po ilgos ir rimtos ligos su šiuom pasauliu atsišyrė Vladas Pečiulis, nors velionis ligos buvo kankinamas per 6 metus, bet buvo labai malonaus būdo, doras ir geras lietuvis taipgi katalikas.

Paliko dideliame nuliūdime savo mylimą žmoną Antaniną Pečiuliene, kuri rūpestingai slaugė velionį, taipgi gražiai išauklėtą šeimą, sūnų Vladą, kuris tarnauja laivyne ir negalėjo dalyvauti tėvelio laidotuvėse; 3 dukrelės Lillian, Eleanor ir

Visur Ten Buves.

NEW HAVEN, CONN.

Praeitą savaitę po ilgos ir rimtos ligos su šiuom pasauliu atsišyrė Vladas Pečiulis, nors velionis ligos buvo kankinamas per 6 metus, bet buvo labai malonaus būdo, doras ir geras lietuvis taipgi katalikas.

Paliko dideliame nuliūdime savo mylimą žmoną Antaniną Pečiuliene, kuri rūpestingai slaugė velionį, taipgi gražiai išauklėtą šeimą, sūnų Vladą, kuris tarnauja laivyne ir negalėjo dalyvauti tėvelio laidotuvėse; 3 dukrelės Lillian, Eleanor ir

Marian; 4 seseris ir 3 brolius, kurie liūdi netekę savo tėvelio ir brolio, taipgi daugybę gerų draugų kaimynų ir pažįstamų. Prie velionio karstą sudėta daug gražių gėlių vainikų, taipgi dvasinių gėlių vainikų bei šv. mišių, skaitlingai užprašyta nuo giminių, draugų, kaimynų ir pažįstamų.

Palaidotas iš šv. Kazimiero parapijos bažnyčios kur gėdulingas šv. Mišias atnašavo klebonas kun. E. Gradeckas. Į bažnyčią susirinko skaitlingai giminių, draugų, kaimynų ir pažįstamų, kad atidavus paskutinį patarnavimą savo giminaičiui ir draugui, mylimam vyrui ir tėveliui.

Į kapus lydėjo skaitlinga eisena žmonių, kurie norėjo paskutinį kartą atsiveikinti su velioniu.

A. a. Vlodo Pečiulio žmonai Antaninai ir visai šeimai — sūnu, dukrelėms ir seserims bei broliams, šioj sunkioj iūdesio valandoje reiškiami gilia užuojauta. Vlodo vėlei tegul gerasis Viešpats Dievas suteikia amžiną atilsį danguj kur nėra skausmų ir vargų.

Visi parapijiečiai širdingai sveikina mūsų gerojo klebono tėvelius pp. Praną ir Agotą Gradeckus, kurie sausio mėnesį minėjo 45 metų vedybinio gyvenimo sukaktuves. Linkim nuoširdžiai sulaukti aukinio jubiliejaus sveikatoje.

Vasario 14 d., einant iš bažnyčios tapo sunkvežimio užgauta Marijona Drišienė, kuriai sulaužyta ranka ir šonas sutrenktas. Visi pažįstami draugės ir draugai bei parapijiečiai linki Marijonai greitai pasveikti. Marijona yra mūsų bažnyčios zakristijono Mykolo Drišiaus žmona.

Vasario mėnesis yra pašvęstas platinimui katalikiškos spaudos, kuriai nežino, kad geri laikraščiai ir knygos atneša didelę naudą kiekvienam, kuris jas skaito, ir prie to duoda progą sužinoti, kas šiuom tarpu pasaulyje dedasi. Kiekvienam katalikiškam name turėtų rasti nors vienas katalikiškas laikraštis bei knyga. Kadangi mes katalikai lietuviai galim pasi-džiaugti savo laikraščiu bei knyga ir kitokių brošiūrėlių skaičium, taigi yra gera proga pasirinkti kokį laikraštį geriausiai norim. Taigi pagal savo išgalės būkim gerų raštų skaitytojais, platintojai ir jų rėmėjais.

Pirkite Karo Bonus ir Stampas

★YOU LEND YOUR Money - THEY GIVE THEIR Lives!

WAR BOND

2,700,000 MESSAGES RELAYED THROUGH ROME

BISHOPS WAR EMERGENCY AND RELIEF COLLECTION

VATICAN INFORMATION SERVICE

648,103 MESSAGES RELAYED THROUGH THE APOSTOLIC DELEGATE WASHINGTON D.C.

Yankiai, Luzon saloje, kai gavo laisvą poilsio valandėlę, žaidžia — Pocket-size chess.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

LEWISTON, MAINE

Vasario 11 dieną, Lewiston, Me. įvyko Vasario 16 dienos — Lietuvos Laisvės ir Nepriklausomybės paskelbimo akto paminėjimo iškilnės.

9 val. Sv. Patriko bažnyčios koplyčioje Tėv. Juvenalis Liauba, O. F. M. atlikė šv. Mišias už žuvusius Amerikos ir Lietuvos karius ir pasakė patriotišką pamokslą. Mišių metu lietuvių choras, vadovaujant Ig. Čiužui, giedojo lietuviškas giesmes. Gausiai susirinkę lietuviai ėjo prie Sv. Komunijos ir meldėsi už Lietuvos Laisvės ir Nepriklausomybės atgavimą.

2 val. po pietų prasidėjo paminėjimo iškilnės. Gražiai išpuoštoje Sv. Baltramiejaus Lietuvių salėje prisirinko pilna lietuvių. Paminėjimas prasidėjo Sv. Baltramiejaus pirmininko St. Eišmonto kalba ir Amerikos himnu.

Po himno sekė Tėv. Justino Vaškio, O. F. M. paskaita. Savo išsamią paskaitoje Tėv. Just. Vaškys plačiai nušvietė Lietuvos tautos kovas ir kančias už Lietuvos Laisvę ir Ne-

Plačiausiai Amerikoje Skaitomas

yra mėnesinis, religinis, paveiksluotas laikraštis

"Sv. Pranciškaus VARPELIS"

duoda naujausių žinių iš katalikų gyvenimo Amerikoje ir kituose kraštuose. Aprašo Lietuvos kančias Lietuvoje. Tarpina gražių aprašymų, parvaizdų ir trumpų straipsnelių. Metams kainuoja tik \$2.00

Adresas:
Franciscan Fathers
Mount St. Francis
Greene, Maine

priklausomybę ir didelius laimėjimus kuriant savo nepriklausomą valstybę. Jaunasis kalbėtojas ragino šiuo sunkiu Lietuva! metu, nenusiminti, bet vieningai ir ryžtingai kovoti už Lietuvos Nepriklausomybės atgavimą. Visų susirinkusių Tėv. Justino Vaškio paskaita buvo išklaudyta su dideliu dėmesiu.

Po paskaitos, Lewistoniečiai, giliai įvertindami Amerikos Lietuvių Tarybos, ypatingai jos Informacijos Centro, pastangas kovoje už Lietuvos laisvę, jos darbams paremti, padarė rinkliavą. Surinkta viso \$50.56. Lietuvos Pranciškonai, norėdami ypatingu būdu paremti Informacijos Centrą, jam paaukavo \$25.44, tuo būdu Amerikos Lietuvių Tarybai Lewistoniečiai pasiuntė \$76.00.

Po trumpos pertraukos, sekė programa, kuriai vadovavo Tėv. Juv. Liauba. Solistas A. Lemieux padainavo dvi dainas. Nors Mr. A. Lemieux yra prancūzas, bet jo sudainuota daina "Kur Bakūzė samanota" sužavėjo visus. Daugelis, girdėdami šią švelnią ir jautriai skambančią dainą, prisiminė ir savo tėviškes Lietuvoje, gal, prieš jau sunaikintas, sudegintas... Neseniai suorganizuotas choras gražiai padainavo kelias lietuviškas tautines dainas. Melancholiškos lietuviškos dainos skambėjo salėje, skambėjo visų širdyse, sukeldami brangius prisiminimus. Prie choro pririnko šventei daug prisidėjo Ig. Čiužas ir Tėv. Juvenalis Liauba.

Paminėjimo programa baigta Mrs. O. Allen - Baltrušaitytės ir Mr. A. Stakeliūno puikiai sudainuotu duetu ir Lietuvos himnu.

Dėdės Šamo karys, Luxembourg, fronte, Europoj, įsitaisęs sniego lauke gyvenamam namukui. Šio kario matomai ir ten linksmas veidas.

BALF Jau Turi 103 Skyrius

(Tęsinys)

New Yorko Valstybėje

Brooklyn, No. 82, pirmininkė Ona Valaitienė (Moteryų Vienybės skyrius).

Brooklyn, No. 90 pirm. B. Kaveckas (L. Vyčių).

New York (Aušros Vartų parapija), No. 99, pirmininkas kun. J. Gurinskas.

New York (Manhattan), No. 100, pirmininkas K. Pakštas. Prie šio kaip ir centrinio skyriaus priklausys New Yorko vidurmesčio gyventojai ir gal nariai įvairiose Amerikos dalyse, neturį progos priklausyti kitoms skyriams. Tad šio skyriaus sąstatas galės apimti daugelį Amerikoj išblaškytų lietuvių. Pirmame steigiamajame susirinkime šio skyriaus nariais įsirašė visi 27 atvykusieji.

Brooklyn, No. 101 steigiasi BALF rūbų sandelio apylinkėje: jo valdyba kol kas, tiksliai dar nepranešta, nes tebesiformuoja.

Šiuo metu New Yorko Valstybėje veikia jau 16 registruotų skyrių. Bet jų dar nėra mažesnė lietuvių kolonijose, kaip Albany, Utica, Syracuse, Buffalo, Niagara Falls, Scottsville, Hubbardsville, Herkimer, East White Plains, W. Ghent, St. James, L. I., Port Chester.

Ohio Valstybėje

Ilgįsiol veikė keturi skyriai, o galėtų jų įsisteigti dar tokiose vietose kaip Dayton, Youngstown, Steubenville, Lorain, Powhatan, Cambridge, Zanesville, Alliance, St. Clairsville ir Toledo.

Oklahomoje

maža lietuvių, bet Wilburton yra pakankamai lietuvių skyriui įsisteigti.

Pennsylvanijos Valstybėje

Mahanoy City, No. 83, pirmininkas kun. Pijus Česna.

Scranton, No. 87, pirmininkas Frank Narish.

Philadelphia, No. 88, pirmininkas Juozas Burokas.

Kulpmont, No. 89, pirmininkas Albertas Ruzgis.

Wilkes - Barre, No. 93, pirmininkas Juozas Stulgaitis.

Ilgįsiol Pennsylvanijoje veikė tik 15 registruotų skyrių, bet jų galėtų būti tris kartus daugiau jeigu apimti visą draugybę didesnių ir mažesnių lietuvių sodybų, kaip Easton, Kingston, Reading, Luzerne, Tamaqua, Shamokin, Hazleton, Du Bois, Forest City, Girardville, Gilberton, Frackville, Hanover, Nanticoke, McAdoo, Emaus, Plains ir tt.

Rhode Island Valstybėje

yra viena stambi lietuvių kolonija — Providence, — bet skyriaus ten BALF dar neturi, o ten jo labai reiktų, nes daug gerų žmonių ten gyvena.

W. Virginia Valstybėje

nėra nei vieno skyriaus, o lietuvių ten esama po truputį Minden, Osage, Thomas, Riversville ir Moundsville. Mažesni skyriai galėtų ten įsikurti.

Wisconsin Valstybėje

įsiregistravo jauniausias BALF skyrius: tai Kenosha, No. 103, pirmininkas Pranas Stankus.

Šiuo metu Wisconsin veikia skyriai tik Milwaukee, Racine ir Kenosha. Bet jie galėtų dar įsisteigti Ashland, Rhinelander, Sheboygan ir Port Washington.

Kanadoje

kol kas veikia tik vienas skyrius Toronto, o dar reiktų juos turėti Montrealy, Hamiltone ir Winnipege.

Pacifiko Pakraščiuose

veikia tik vienas skyrius Los Angeles, Cal., o galėtų būti skyriai San Francisco ir Oakland, Cal., Oregon City ir Port-

land, Ore., taipgi Seattle, Tacoma, Villamette ir Roslyn, Wash.

Viduriniuose Vakaruose

labai pageidautini skyriai Omaha, St. Louis, Cedar Rapids, Sioux City, ir Kansas City.

Kas Didžiausias, Kas Dosniausias?

Didžiausiu skyrium dar vis pasilieka Bostono skyrius su

BALF I skyrius rūbus krauja ir siūnčia į BALF sandėlį, 101 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

PENNSYLVANIJOS ŽINIOS

PHILADELPHIA, PA.

NEPAMATUOTAS GANDAS

Paskiausiuoju laiku čia buvo pasklydęs gandas, kad neva tai viengentis Kazys Žadeika pasišlino iš vietinių veikėjų sanbūrio. Bet tai yra, kaip dabar teko tikrai sužinoti, vien tik gandas nepamatuotas — jis kaip buvo, taip ir ant toliau pasiliko ištikimu visuomeniniai veiklai... Tačiau, jei tas ištikimų taip būtų įvykę, kaip kad čia kalbėta, tai tuojaus tas veikėjų sanbūris, arba kaip jį čia vadina, Komitetas, būtų pajutęs didelį nuostolį. Kadangi tokių pasiaukavusių visuomeniečių uolių ir energingų veikėjų, kaip kad Kazys Žadeika esti, yra neperdaugiausiai... Jis mažiausiai galėtų atstot penkis paprastus visuomeninius veikėjus.

PASINAUDOKIME PROGA

Neperseniai mus garsusis viengentis, Juozas Bačiūnas iš Tabor Farmos išleido knygelę pavadintą: "Oi Tos Dienos Tos Dienelės". Rašant reikia adresuoti: Mr. J. J. Bachunas, General Delivery, Fort Landerdale, Florida. Nes jis iki pavasario ten dabar atostogauja.

IŠ SV. JURGIO PARAPIJOS
Kaip parodo finansinis rapor-

Juozas Kasinskas

Inc.
Laidotuvių
Direktorius
602 Washington Blvd.
BALTIMORE 30, Md.
Tel. Lexington 8595
Limosinai dėl visokių reikalų
Patarnavimas Dieną ir Naktį

187 nariais, jo dar niekas nepralenkė, nors labai vertėtų pabandyti.

Dosnumu pirmiau Lewistono lietuviai buvo pirmieji, bet pastaruoju laiku Los Angeles Kultūros ir Labdaros Klūbas labai gražiai dosnumu pasižymėjo prie pirmesnių skyriaus mokesčių pridėdami daugiau \$100. Tame mieste turime apie 80 susipratusių lietuvių. Jų kolonija suaukėjo \$160. Taigi, nuo žmogaus po \$2. Jei tuo keliu pasuktų visų kitų miestų lietuviai, tur būt, lengvai suplauktų arti pusės milijono dolerių.

Fondas labiausia pageidauja ko daugiausia narių turėti. Tad prašome vietos visuomenės veikėjų padidinti esamus skyrius ir įsisteigti naujus, kur jų nėra. Tvirtai patariame prie skyrių pritraukti ir kitų tautų žmones, lietuvių pažįstamus ir draugus. Metinis mokestis tik \$1, iš kurio 50c. pasilieka skyriaus izde vietinei veiklai plėtoti.

Konstitucijas (įstatus) ir kitas informacijas prašantiems mielai atsiūnčia Fondo ofisas, tik prašom pranešti savo adresą.

United Lithuanian Relief Fund
of America
19 West 44th Street,
New York 18, N. Y.

Tėvų Jėzuitų Misijos

Westfield, Mass. — Sv. Kazimiero parap., vas. 18—25 d., T. Antanas Mešlis, S. J.

Norwood, Mass. — Sv. Jurgio parap., vas. 18—25 d., T. Pranas Aukštikalnis, S. J.

Cambridge, Mass. — Nekalto Prasiidėjimo parap., vas. 18—25 d., T. Jonas Kidykas, S. J.

Brooklyn, N. Y. — Apreiškimo parap., kovo 4—25 d., T. Antanas Mešlis, S. J.

Brockton, Mass. — Sv. Roko par., kovo 5—18 d., T. Jonas Kidykas, S. J.

Chicago, Ill. — Visų šventų parap., kovo 19—25 d., T. Jonas Kidykas, S. J.

Baltimore, Md. — Sv. Alfonso parap., kovo 26—Bal. 1 d., T. Jonas Kidykas, S. J.

Pittsburgh, Pa. — Dangun Ižengimo parap., bal. 8—15 d., T. Pranas Aukštikalnis, S. J.

Pittsburgh, Pa. — Sv. Vincento parap., bal. 8—10 d., T. Jonas Kidykas, S. J.

West Lynn, Mass. — Švenč. Širdies parap., bal. 15—22 d., T. Antanas Mešlis, S. J.

Nashua, N. H. — Sv. Kazimiero parap., bal. 22—29 d., T. Pranas Aukštikalnis, S. J.

Sveikata Yra Žmogaus Brangiausias Turtas

INDIJONŲ ARBATZOLĖS

Stebėtinai gelbsti nuo prasto vidurių virškinimo, užkietėjimo, vidurių kataro, kepenų sustingimo, valo nešvarų kraują, gydo odos ligas, inkstų negalavimą ir moterų bėdas.

Kaip pagaminti: Pusė kvartos verdančio vandens įdėk pusę puodelio arbatzolių. Kai ataus, nukošk, įdėk vnedaus ar cukraus ir laikyk šaltai.

Kaip vartoti: Pradėk imti nuo mažo stikluoko iki kavos puodelio kas rytas prieš valgymą ir vakare einant gulėti; du kartus į dieną.

Perkant žolių mišinį, visada prašyk FLORAL HERBS, o gausi geriausių. Kaina 50c — 3 Baksai už \$1.00 PASARGA: Su orderiu malonėkite ir pinigų prisijūsti, nes kitaip ordaras nebus išpildomi.

Reikalaujam agentų pardavinėti mūsų Arbatą.

J. SKINNER
3448 S. Emerald Ave.
(Dept. 8)
CHICAGO, ILLINOIS

HOLD ON THERE A MINUTE, LOUISE. I WOULDN'T DO THAT IF I WERE YOU!

Tai yra didelė klaida. Boston Edison Company Sako: „niekad, niekad nedėk elektrinio toasterio į vandenį. Nuvalyk jį su drėgnu skudurėliu... švelniai. Toasteriai yra retas daiktas.“

Boston Edison Company

Pirk Defense Bonds ir Stamps

Kun. P. M. Juro Nauja Maldaknygė

Ką tik gavome iš knygriškyklos kun. Pr. M. Juro naują maldaknygę RYMBES ŠALTINIS. Knyga turi 544 puslapius, gražiais odos apdarais, auksuotais kraštais, traukiančios išvaizdos. Kaina \$2.75.

Užsakymus siūskite su money orderiu ar čekiu: "Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

NEW BRITAIN, CONN.

Kardok

RESTAURANT

HARTFORD AVE., IR NORTH ST.

Geriausi alūs dideliais stiklais.

Patarnavimas malonus ir mandagus.

Visus nuoširdžiai kviečia

ANTANAS KARDOKAS, savininkas.

DĖL TO TYKAUS VAKARO NAMUOSE...

draugiškas žaidimas ir stiklas ar du

PICKWICK

"ALE that is ALE"

BREWED BY HAFFENREFFER & CO., Inc., Boston, Mass., BREWERS SINCE 1870

VIETINĖS ŽINIOS

ZINUTĖS

Geras darbas. Komitetas Bendram South Bostono Lietuvių 16-tos Vasario apvaikščiøjimui stropiai pasidaravo suorganizuodamas šaunų minėjimą vas. 11 d. Kalbėtojais buvo įžymūs. Žmonij pamaldose ir masiniame susirinkime atsilankė, tikrai daug. Aukos gausios. Geras darbas!

Kas maloniausia, kad tas lietuviškas geras darbas varomas ir toliau. Štai, komiteto pirmininko adv. J. Grigaliaus uoliu pasidaravimu ir giliu sumanumu, išgauta iš Gubernatoriaus Maurice J. Tobin proklamacija, kuri tapo 16-tą dieną vasario paskelbta, Mass. valstijoje, kaip lietuvių diena. Iš tikrųjų tai geras darbas. Priklauso dišis aciu adv. Grigaliui ir Gubernatoriui Tobinui.

Ponia Devenienė ir kiti ragina lietuvių centrus surengti visuomenines — katedrose, jei galima, pamaldas. Švęsti maldos dienos Lietuvos gerovei. Gera mintis. Gali būti geras darbas. New Yorke tai padaryta!

Šiuomi sveikinu adv. Grigalių ir jo padėjėjus su gražia lietuviška veikla ir raginu juos visu rimtumu surengti viešas pamaldas katedroje Lietuvos gerovei ir didelį masinį susirinkimą Symphony salėje, liepos 4 d., 1945.

Tebūnie geras darbas varomas toliau ir toliau!

Kapelionas rašo. Kapelionas kun. J. Padvaiskas rašo South Bostoniečiams, iš Prancūzijos. Jis džiaugiasi kelione ir Prancūzijos grožiu. Viskas buvę gerai. Laikę šv. mišias kiekvieną dieną. Dabar vietoje. Ten o-ras esąs gražus ir krašto scenarija. Tik purvyno daug. Valgis geras. Apsikloti turi su kuo šiltai. Daug kareivių klauso kas dieną šv. mišių ir eina prie Sakramentų. Melskimės už pasišventusį kapelioną ir jo kareivius.

Vas. 16 d., mirė, Melrose ligoninėje, 3 mėnesius pasirgusi, Ona Balkauskienė, 65 metų. Ji paėjo Padvariškės parapijos, Amerikoje pragyveno 48 metus. Paliko dukterį ir sūnų. Tapo palaidota, vas. 19 d., 9 val. r., iš šv. Petro bažnyčioje, šv. Benedikto kapuose.

Tūlas kareivis rašo: "Jei kamada matysi mano motiną, prašyk kad ji ateitų į tą bažnyčią, kurioje aš buvau krikštytas ir pamokytas tikėjimo ir pasimelstų už mane."

Gavėnia ypatingai tenka pasimelsti už saviškius kareivius ir atsimiti jų kančias.

Gavėnios metu yra laikomos specialės pamaldos, šv. Petro bažnyčioje, sekmadieniais, 2:30 val. p. p., trečiadieniais ir penktadieniais 7:30 val. v.

Bertaininiai pasninkai ipuola, šią savaitę, trečiadienį, penktadienį ir šeštadienį.

Penktadienio, vasario 16-tos, laidoje Boston Post turėjo penkis rašinius, kuriuose buvo minima Lietuva bei jos reikalai.

Pasiuokojimo Vargai. Vas. 8-tos buvo baisi naktis. Sniegas ir vėjai sustabdė trafiką. Tikėsi ar ne, kad šv. Petro parapijos Moterų ir Merginų kareiviams remti skyrius tą vakarą, susirinko, Raudonojo Kryžiaus vadovybėje, daryti kareiviams bandažų.

Tą patį audringą vakarą Sodaliatės rengė Whist Party. Ir čia susirinko 60 žmonių.

Jas Sodaliatės viešėjo ir kareiviams remti skyrius. Bet kaip pareiti namon? O eiti reikia.

Kunigas Al. Abračinskas, Sodalicijos Dvasios vadas, ir kun. S. Saulenas, parbridę namon, sakė matę daug busių ir tramvajų stovinčių užpustyty. Ponia Karčiauskienė su dukra džiaugėsi nakvynėn užsukusi pas poną Ančiukaitį. South Bostonietės šiaip - taip namus pasiekė.

Adv. Jonas J. Grigalius,

gyv. G St., So. Boston, Mass., šiomis dienomis gavo United States Treasury Department raštišką atžymėjimą už patriotišką kooperaciją parodytą laike pardavimo Karo Bonų vajuus metu. Raštiškas atžymėjimas — CITATION — asmeniškai pasirašyta Henry Morgenthau, Jr., USA izdo sekretoriaus ir State Chairman F. W. Devio.

Reikia pažymėti, kad adv. Jonas J. Grigalius panašią citaciją priėmė ir dėl Lietuvos Piliiečių draugijos, So. Boston, kurios yra jau kelintas metas pirmininku.

Be virš minėtų gražių darbų šios šalies Pergalei ir teisingai taikai laimėti, adv. Jonas J. Grigalius daug darbuojasi ir Lietuvos gerovei. Jis yra artimas dabartinio Mass. Gubernatoriaus Maurice J. Tobin prietelius ir panaudojęs savo asmenišką įtaką išgavo iš Valstybės Gubernatoriaus, Lietuvos Nepriklausomybės sukakties progą, proklamaciją, kuria Gubernatorius skelbia Mass. valstybėje šešiolikto vasario Lietuvos šventę. Dokumentas labai reikšmingas, ypač šiose tamsos valandose.

O Dorchesteriečiai? P. B. Stravinškienė daug vargo kol dasigavo į savo namus. Ponai Petreikiai buvo namie prieš antrą valandą nakties. Kely be maž nelaimė poniją Petreikiene neįstiko nuo sunkaus sniegkasio. Ponia B. Čūnienė, pirmininkė, šv. Petro parapijos Moterų-Merginų Kareiviams remti skyriaus ir nenulstanti darbuotoja perbuvo naktį su savo žmogumi advokatu Juozapu Čūniu Forest Hill Elevated Stoty. Iš tikrųjų čia tai jau didvyriškas geradaris pasiaukojimas. Bet, ponia Karčiauskienė, sako, visi gyvi, sveiki ir linksmūs.

LANKĖSI

šeštadienį, "Darbininke" lankėsi p. Vincas Stakutis, gyv. 6th St., So. Bostone. Atsilankymo progą užsimokėjo "Darbininko" prenumeratą, užsiprenumeravo Kun. Dr. K. Urbonavičiaus leidžiamą knygą VYTIS ir ERELIS ir kalendoriaus fondan aukojo dolerį.

pp. Stakučiai yra ilgamečiai "Darbininko" rėmėjai ir skaitytojai. Jie išaugino gražią šeimynėlę. Jų du sūnūs tarnauja Dėdės Samo karo tarnyboje ir viena dukrelė įstojo į Jėzaus Nukryžiuotojo vienuolyną Elmhurst.

Taipgi šiomis dienomis lankėsi "Darbininke" p. Sakatauskienė, gyv. So. Bostone. Atsilankymo progą atnaujino "Darbininko" prenumeratą ir kalendoriaus fondan aukojo vieną dolerį.

IŠ LIETUVIŲ R. KRYŽIAUS SK. VEIKLOS

šv. Petro par. Moterų - Merginų Raudonojo Kryžiaus skyrius veiks ir George Washingtono šventėje, kuri pripuola ketvirtadienį, vasario 22, taip praneša to skyriaus valdyba.

Kaip yra žinoma, Raud. Kryžiaus skyrius vnyioja kariams bandažus šv. Petro parapijos salėje, 492 E. 7th St., So. Bostone. Todėl visos to skyriaus narės kviečiamos į talką! Rap.

IŠ BALF Skyriaus Susirinkimo

Vasario 18 d., š. m., Lietuvių salėje, įvyko vietos Bendro Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo 17-to skyriaus susirinkimas, kuris buvo gausus netik pavieniais nariais, bet ir draugijų atstovais. Tas rodo kaip lietuviškai atjaučia Lietuvos dabartinį likimą. Pirmininkavo Dr. Paul J. Jakmauh, raštininkavo adv. K. Kalinauskas. Išduota įvairūs raportai. Narių skaičius auga. Nutarta tą augimą pagreitinti, ypatingai prirašant visas Bostono lietuvių draugijas, kurių dalyvavimas Lietuvos Šalpos darbe turi didelės reikšmės. Raginta, visus narius tapti, organizatoriais, nes naujus narius dabar turėtų būti lengva gauti, nes metinė mokestis numažinta iki \$1.00 metams. Pranešta, kad pirmas siuntinys drabužių iš 80 dežių ir apie 5000 svarų jau pasiekė centro sandėli. Dabar ruošiamas kitas siuntinys. Adv. Kalinauskas, pranešė, kad nežūrint paskelbtos Kryme sutarties, mūsų gubernatorius Maurice J. Tobin, Vasario 16 d., paskelbė visai Massachusetts valstybei kaip Lietuvos Nepriklausomybės šventę, ragindamas savo proklamacijoje visus suinteresuotus tinkamai tą dieną paminėti.

Nutarta pasiųsti padėką gubernatoriui už proklamacijos paskelbimą. Raginti ir visas kitas draugijas tai padaryti. Rap.

LANKĖSI

šeštadienį, "Darbininke" lankėsi p. Vincas Stakutis, gyv. 6th St., So. Bostone. Atsilankymo progą užsimokėjo "Darbininko" prenumeratą, užsiprenumeravo Kun. Dr. K. Urbonavičiaus leidžiamą knygą VYTIS ir ERELIS ir kalendoriaus fondan aukojo dolerį.

pp. Stakučiai yra ilgamečiai "Darbininko" rėmėjai ir skaitytojai. Jie išaugino gražią šeimynėlę. Jų du sūnūs tarnauja Dėdės Samo karo tarnyboje ir viena dukrelė įstojo į Jėzaus Nukryžiuotojo vienuolyną Elmhurst.

Taipgi šiomis dienomis lankėsi "Darbininke" p. Sakatauskienė, gyv. So. Bostone. Atsilankymo progą atnaujino "Darbininko" prenumeratą ir kalendoriaus fondan aukojo vieną dolerį.

Joninė Prisidėjo Prie BALF

Vasario 18 d., šv. Jono E. V. Bl. Pašalpinė draugija savo susirinkime vienbalsiai nutarė prisidėti prie Bendro Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo-17-to skyriaus. Savo atstovais išrinko pirm. Juozą Švagždį ir prot. rašt. J. Glineckį. Tame pat susirinkime, draugijos atstovai prie Boston Committee for Lithuanian Independence pirm. J. Švagždys ir izd. St. Griganavi-

IN CHINA, WHEN going gets too rough for any other mode of transportation, ancient sampans carry American Red Cross supplies for servicemen to forward posts. In other parts of the world, equally primitive means are used when there is no other means available to distribute the comfort supplies American fighting men value so highly.

Sūnaus Palaidūno Sugrįžimas

ANDRĖ GIDE — ("N. R.")

Arturui Fontainui

VYRESNIOJO BROLIO BARIMASIS

Sūnus palaidūnas iš pradžii kalba išdidžiai.

— Mano didysis broli — pradeda jis, — mes nelabai tepanašūs vienas į antrą. Mano broli, mes nepanašūs.

Vyresnysis brolis: — Tai tu kaltas.

— Kodėl aš?

— Neš aš laikausi tvarkos; visa, kas prasilenkia su tvarka, yra puikybės vaisius arba sėkla.

— Ar aš tik savo ydomis tegaliu išsiskirti?

— Dorybė vadink tik tai, kas tavo veda į tvarką, o visa kita nuslopink.

— Aš kaip tik ir bijau to sužalojimo. Tai, ką tu nori išnaikinti, eina taip pat iš Tėvo.

— E! Neišnaikinti; aš tau sakiau, nuslopinti.

— Aš gerai suprantu. Panašiai aš nuslopinau savo dorybes.

— Ir dėl to taip pat dabar aš jas vėl matau. Tau reikia jas padidinti. Suprask mane gerai; tai, ką aš siūlau, tavęs nesumažins, bet išaukštins; įvairiausi ir nepaklusniausi tavo kūno ir tavo proto elementai turi simfoniškai susijungti; tavo blogiausioji dalis turi maitinti geriausiąją, ir geriausioji turi paklusti...

— Ir dėl to taip pat dabar aš jas vėl matau. Tau reikia jas padidinti. Suprask mane gerai; tai, ką aš siūlau, tavęs nesumažins, bet išaukštins; įvairiausi ir nepaklusniausi tavo kūno ir tavo proto elementai turi simfoniškai susijungti; tavo blogiausioji dalis turi maitinti geriausiąją, ir geriausioji turi paklusti...

— Ir dėl to taip pat dabar aš jas vėl matau. Tau reikia jas padidinti. Suprask mane gerai; tai, ką aš siūlau, tavęs nesumažins, bet išaukštins; įvairiausi ir nepaklusniausi tavo kūno ir tavo proto elementai turi simfoniškai susijungti; tavo blogiausioji dalis turi maitinti geriausiąją, ir geriausioji turi paklusti...

— Ir dėl to taip pat dabar aš jas vėl matau. Tau reikia jas padidinti. Suprask mane gerai; tai, ką aš siūlau, tavęs nesumažins, bet išaukštins; įvairiausi ir nepaklusniausi tavo kūno ir tavo proto elementai turi simfoniškai susijungti; tavo blogiausioji dalis turi maitinti geriausiąją, ir geriausioji turi paklusti...

— Ir dėl to taip pat dabar aš jas vėl matau. Tau reikia jas padidinti. Suprask mane gerai; tai, ką aš siūlau, tavęs nesumažins, bet išaukštins; įvairiausi ir nepaklusniausi tavo kūno ir tavo proto elementai turi simfoniškai susijungti; tavo blogiausioji dalis turi maitinti geriausiąją, ir geriausioji turi paklusti...

— Ir dėl to taip pat dabar aš jas vėl matau. Tau reikia jas padidinti. Suprask mane gerai; tai, ką aš siūlau, tavęs nesumažins, bet išaukštins; įvairiausi ir nepaklusniausi tavo kūno ir tavo proto elementai turi simfoniškai susijungti; tavo blogiausioji dalis turi maitinti geriausiąją, ir geriausioji turi paklusti...

— Ir dėl to taip pat dabar aš jas vėl matau. Tau reikia jas padidinti. Suprask mane gerai; tai, ką aš siūlau, tavęs nesumažins, bet išaukštins; įvairiausi ir nepaklusniausi tavo kūno ir tavo proto elementai turi simfoniškai susijungti; tavo blogiausioji dalis turi maitinti geriausiąją, ir geriausioji turi paklusti...

IT'S NO SECRET... USED FAT IS NECESSARY IN THE MANUFACTURE OF... SAVE EVERY DROP... TURN IT IN FOR CASH AND EXTRA RATION POINTS

nos, jei dar nežinai, iš kokio chaoso žmogus yra išėjęs. Jis dar nevisai iš jo išėjęs; su visu savo igimtu sunkumu jis vėl ten nukrinta, kaip tik Dvasia jo nebekelia aukštyn. Kad tik tas patyrimas tau perbrangiai neatsieity; gerai sutvarkyti elementai, kurie tave sudaro, telaukia tik tavo sutikimo, tik tavo susilpnėjimo, kad grįžtų į anarchiją... Bet tu niekad nesužinosi, kiek daug laiko reikėjo žmogui, kad išbaigtų savyje žmogų. Dabar, kai turime pavyzdį, laikykimės jo. "Laikyk tvirtai tai, ką tu turi," sako Dvasia ir Bažnyčios Angelas ir priduria: "kad niekas nepaimtų tavo vainiko". Ką tu turi, tai yra tavo vainikas, tai yra tas valdymas kitų ir savęs paties. Tavo vainiko tyko užgrobkas; jis yra visur; jis slankioja apie tave, tavo viduje. Laikyk tvirtai, mano broli! Laikyk tvirtai.

— Aš jau perdaug seniai paleidau iš rankų; nebegaliu suimti savo gėrybių. (Bus daugiau)

Pirk Defense Bonds ir Stamps!

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus

MOTERIS PAGELBININKĖ. Lietuvių Graboriai ir Balsamuojujas Turi Notaro Teises

254 W. Broadway SO. BOSTON, MASS. Tel. SOUTH Boston 2590 Sūnau gyvenamoji vieta - 838 Dorchester Ave. Tel. COLUMBIA 2537

CASPER FUNERAL HOME

187 Dorchester Street South Boston, Mass.

Joseph W. Casper (KASPERAS) Laidotuvių Direktorius ir Balsamuojujas NOTARY PUBLIC Patarnavimas dieni ir nakti Kopyčia Sermenims Dyka! Tel. SOU Boston 1437 SOU Boston 3960

ZALETSKAS FUNERAL HOME

564 East Broadway SOUTH BOSTON, MASS

D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas Graboriai ir Balsamuojujas Patarnavimas dieni ir nakti Kopyčia Sermenims dyka! NOTARY PUBLIC Tel. SOU Boston 0815 SOU Boston 2609

IVAIROS SKELBIMAI

Skauda NUGARĄ? ŠONĄ? KRUTINĘ?

Karštie palengvina raumenų skausmus — greitai, sekmingai. Norint gauti pagoldaujamą, nuolatini palengvina karštie 1945-asis dienas, nakti skaudamą vietą, užkėk viena didelė Johnson's RAUDONOJO KRYŽIAUS PLASTERI — arba storesnii, siltesni Johnson's Plasteri Nugarai... Lon-gari, veikis ju vaistai švelniai keičia nu-gara, išjudina kraujo apytaka, veikia prieš ju susikuoipina, atliuosuoja skaus-ma... Šiltas auksinis apdangas palaiko kūno karštie, saugo nugarą nuo atšalimo, teikia nuolatinę paramą... Išbandyk šį svarų, lengva, patikrinta būde "karštie gydyti" paprastą nugaros gėlimą ir kit-us raumenų skausmus — ŠTANDIEN. (Jei turi chronišką nugaros gėlimą, eik pas gydytoją)... Visuomet reikalauk TIKROJO, Johnson and Johnson pagami-mo.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave., Islington Mass. Tel. Dedham 1304-W PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham. 1304-R

DAKTARAI

Tel. TROwbridge 6330

J. Repshis, M. D. (REPSYS) Lietuvis Gydytojas 278 HARVARD STREET Kampas Inman arti Central Sq CAMBRIDGE, MASS Ofiso Valandos 2-4 ir 6-8.

IVAIROS SKELBIMAI

REIKALINGAS vargoninin-kas šv. Andriejaus parapijos bažnyčiai. Atsišaukite: Rev. M. A. Pankus, 396 Church St., New Britain, Conn. (16-20-23)

A. J. NAMAKSY REAL ESTATE & INSURANCE 414 W. Broadway South Boston, Mass. Office Tel. So. Boston 0948 Res. 37 Oriole Street West Roxbury, Mass. Tel. Parkway 1233-W

Pristatome Alų ir Toniką

Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir toniką pristatome vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Šaukite

BORIS BEVERAGE CO. J. ARLAUSKAS — J. SKENDELIS, Savininkai 220 E St., Tel. SOU 3141, So. Boston, Mass.

Geriausia Užeiga Vyrams ir Moterims yra

SOUTH BOSTON CAFE VINCAS BALUKONIS, Savininkas

Pagamina gerus lietuviškų pietus, užlaiko geriausį alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.

258 West Broadway, South Boston, Mass.

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS SVC. Pirmininkė — Eva Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298. Vice-Pirmininkė — B. Gallūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass. Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass. Fin. Rašt. — B. Čūnienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway—1864-W. Uždinkė — Ona Staniulūūtė, 177 West 7th St., So. Boston, Mass. Uvarkdarė — Ona Mizgirdienė, 948 E. Broadway, S. Boston, Mass. Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass. Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val vakare, Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolių raštininkę.

SV. JONO EV. BL. PAŠALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA Pirmininkas — Juozas Švagždys 601 6th St., So. Boston, Mass. Vice-Pirmininkas — Pranas Tuleika 702 E. 5th St., So. Boston, Mass. Prot. Rašt. — Jonas Glineckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass. Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass. Uždinkas — Stasys K. Griganavičius 699 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Maršalka — Jonas Zaikis, 787 E. Broadway, So. Boston, Mass. Draugija laiko susirinkimus kas tre-čia sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salė 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Literatūros Skyrius

Veda — Antanas Vaičiulaitis

RIMAI IR NERIMAI

Tešynys

Tai buvo nieko nevertas šunpalaiškas. Ne tik nebuvo nieko įkandęs, bet nė sulojęs. Temokėjo lįsti prie stalo duonos plutos ir pasukį dieną naktį kame pavėnioje drybsoti. Nebūtų nieko sakęs, kad patys galvažudžiai būtų ėmę šeiminkus piauti, ne tai kaimynams, kurių nei jis, nei Nerimai nuo saviškių senai nebeskyrė. Bet bemiegant, netikėtai užkluptas ir skaudžiai užmintas, šoko, it pablūdęs iš baimės, ir griebė virstančią per jį Katrę, už kur pakliuvo. Pataikė už minkštumos ir skaudžiai įkando. Paskui susigėdo ir, atsiprašyti už apsirikiimą nemokėdamas, kaltai galvą nuleidęs ir gėdingai akim delbsėdamas, nuruseno į pakeltį.

Katrė savo būdu praplūpo visu užkimsiu balsu rėkti. Eina, pasikėlusį sijaoną, per sodžių, rėkia ir visiems pasakojasi, kaip ji niekur nieko, o Nerimų pilkis kapt ir įkando.

— Jau tai visi Nerimai tokie, ne tik vienas jų pilkis!... — pabaigė, keršydamas.

Iš visų kiemų vertėsi žmonės žiūrėti retai tepasitaikančio skandalo. Būriais apstojo Katrę, šaipėsi ir net bėgo šalin, Katrei, dėl patvirtinimo savo žodžių teisybės, paketinus net parodyti savo popą. Juo Katrė rėkė ir skundė, juo visi jaunikliai juokėsi ir buvo laimingi, susilaukę naujo pajvairinimo savo buities. Tad visi apnioko ateinantį dėdę Mykolą ir vienu balsu ėmė pasakoti Katrės nelaimę. Nieko nesuprasdamas, Mykolas kreipėsi į pačią komedijos veikėja; rintai išklauses jos nusiakymo, vis rimtai plačia, kaip ližė, savo plaštaka perbraukė Katrę per skaudžiamą vietą ir —

— Nieko, nieko! Nerimų pilkis tik pabučiavo... Jau

tokie visi Nerimai — Rimams senai bučiuoja...

Katrė nuo to pamaloninimo tuoj geriau pasidarė. Ji šyptelėjo, pabučiavo dėdei Mykolui ranką ir, kaip niekur nieko, pardribsėjo namo. Ir viską užmiršo.

Tik sodžius neužmiršo. Jis pagavo: "Nerimai senai Rimams bučiuoja", ir ėmė, susiriesdami, kvatoti ir vaizdžiai vaizdinti, kaip Nerimas Katrei pabučiavo ir kaip tai Katrei patiko. Sugužėjo visi į Rimus, priklėkė, prilermavo ir į kitą kiemą išvirto.

Liko Rimai nustūrė. Viskas taip netikėtai atsitiko, taip senai čia begirdėta sauvalingas juokas, jog iš pradžių tetesėjo šypotis. Tik svetimiems iš pirkios išgužėjus, dirstelėjo į kits kitą nebeapaniusius veidus ir visi pasileido isteringai juoktis. Juokėsi Rimukai, juokėsi Rimaičios, juokėsi mokanti susivaldyt, bet šiuosyk nenorinti valdytis Rimienė, juokėsi neprates juoktis ir patsai senis Rimas. Juokėsi, dairydamiės ne į savo dabar tik susigėdusią Katrę, bet pro langus į Nerimus.

Juokėsi ir jų širdžiai lengvėjo. Lyg kas būtų garo

NAŠLAIŠKA DALIA

Manęs nemylti sotūs žmonės, Tiktai vargelis apkabina, Tik tu, regi, Dievuliau, klony Našlaitį, raudantį laby.

Tu neapleisi jojo, Dieve, Tu apie jį juk pagalvosi, Palaimos berdamas ant pievų, Ant ežerų, ant Lietuvos.

Ak, niekas nepaglosto veido, Tie žmonės nuskriaudžia nesotų, Tik tu, Dievul, našlaičiui leidi Išsiraudot nakties tamsoj.

Išsisakyt, kas širdį gula, Ir kaip nekaltą žmonės smerkia, Tik tu, tik tu, brangus Dievuliau,

Bent vieną žodį man pratark... M. L-čius ("N. R.")

katilo atkišęs kranaitį: be galo susispaudęs garas pūkstelėjo pro kiaurinę ir šnyptė, šnyptė, kol nelikó tiek, kiek reikia. Lyg kas būtų perkūnsargį ūmai iškišęs į elektros pritvinkusį Rimų orą: sprogo, išsigriaudė ir liko gardus ozono kvapas po smarkiai audrai.

Ypačiai juokės, nemokėdamas, patsai Rimas. Jam baisiai patiko sodžiaus nuomonė, jog Nerimai senai neva bučiuoja Rimams. Skaniai atkartoję tai, pavirtino ir ūmai nutilęs, į šalį nusisukęs, persižegnojo: taip jam pasidarė lengva; visa Nerimų neapykantą kažin kur dingo. Paslapčiomis dirstelėjo į savo vyrą Rimienė, suprato, kas jo širdyje darosi, pradžiugo ir taip pat paslapčiomis persižegnojo...

Į visus Rimų namus sugrįžo pirmykštis ūpas. Užtat dabar paniuro Nerimų namai. Rimams sielojantis ar griaužiantis, nebuvo taip žymu, nes tai buvo lėmtų žmonių namai. Balsiakalbiamis Nerimams paniurus, buvo labai žymu visame sodžiuje.

Dabar Nerimukai nebėjo į Rimus iš pykčio, o Rimukai, tai jausdami, nepado-rėjosi. Visas Nerimų pyktis survirto ant vienu Rimų, lyg jie būtų kalti buvę, kad pilkis nuskriaudė Katrę, kad sodžiaus išdykėliai iš to pasidarė sau žaislai.

Juo skaudžiau buvo Nerimui, kad neseniai dar taip aukštai ant Rimų iškilęs, staigiai dabar vienoje akymirkoje į kažin kokią gilumą numarmėjo. Ir iš beudgnės vos vos bematė, kaip tie, su kuriais rungėsi, dabar yra laimingi ir iš jo juokiasi.

Juokiasi! To dar per visą amžių nebuvo prityręs, kad kas iš jo ar iš jo namų šeimynos tyčiuotų! Tad giezė apmaudą ant Rimo, degė kerštu, nemigo nakčiu. Griežtai taip, kaip pirmiau Rimas. Ir taip bent mėnesį.

Pilko gyvenimo dulkės,

TĖVIŠKĖS SESEI

O, kaipgi man nesigraudinti, Sesute tėviškės laukų, Eini pavasarių surinkti, Gražint jaunystės valandų!

Tiki, kaip pasaka, rytojus Tave nasturtom apkaišys, O sakalai — svajones moja Į laime žydinėias šalis.

Linksmutė, kaip birželio kregž-Visiems tu vasarą neši — [dė, Ne tau jaunystę beapgręžti, Dienas surinkti pakely...

Nuvys veideliai, akys lino, Žiauri šalna apdengs kasas. Aukos tavosios nei troškimo Vai, niekas žemėj nesupras.

Ir kaip neverkt tavęs, sesute, Tiki, — gegužis greitai bus — Buitis, kaip paukštis, sparną lū-Nakrėis į slobino nasras. [žes, P. J-čius ("L.")

kaip vištai asloje pasikrapščius, sukilo ir uždengė šviesą, žmonišką ir dievišką.

BENDRA NELAIMĖ

Rimas su Nerimu perei-tą rudenį po antrą sūnų išleido kareivauti. Matės, būsią labai sunku gyventi; teksią vėl plūgį imtis patiem seniem šeiminkam. Bet, ačiū Dievui, mėsiede sugrįžo, atkareivavę, vyresnieji sūnūs. Taip turėdamu po du stiprių artojų, kaimynai nelabai juto, stigidamu trečiojo.

Bet štai pačiame darby-metyje, prie suglamžytos ir sudraskusios kepurės greituoju prisisegęs poli-cisto ženklelį, visas uždu-sęs, įpuolo dešimtininkas į Rimą ir Nerimą ir, trumpai taręs:

— "Bilizacija! Per rytoj dieną išruoškite savo "zapasnusius" biliotininkus — nebegrįš... — išbėgo toliau.

Nusigando visas sodžius. Retai kuriame kieme nebuvo atsitarnavusio kareivio. Kiekos darbininkų pri-truks!.. Visi rudens ir ateinančio mėsiedo planai sugriuvo: kiek ketinta vesti, kiek tekėti, kiek ūkių į jaunuomenės rankas atiduoti. Verkia melužės ar dar tik tebelaukiančios savo karalaičių.

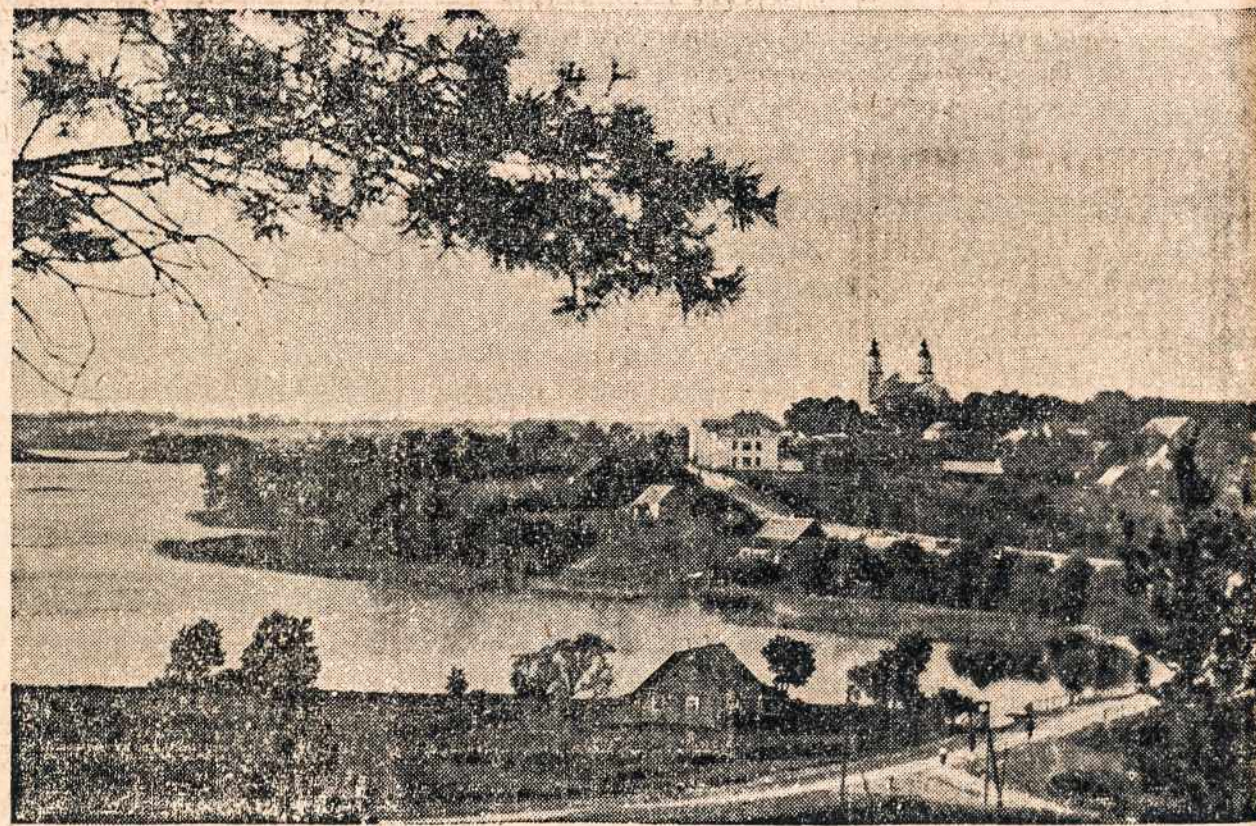
Dar labiau pravirko senesniųjų žmonos, suskubusios būreliu vaikų apsi-krauti. Dažniausiai jos vienos belieka šeiminkės ir šeiminkai.

Antra tiek liko amatininkų žmonių, kurioms su vaikais tik sveikos vyro ran-kos tepelnė duonos. Jos nė ašarų nerado savo nelaimės apverkti.

Iš pradžių tačiau visi ūkio rūpesčiai pasitraukė šalin. Prieš akis testovėjo vienas: karas. Mušis, šaudysis iš patrankų, kulko-svaiddžių; mėtysis bombo-mis, badysis durtuvais, — na, kaip gi čia gyvam be-išlikti? Neliks, neliks!!! Ir tavo, melužė, ir tavo, žmo-nele patiekėle, ir tavo, mo-tute sengalvėle...

Niekas neatmena, kuomet bebūtų buvęs toks ne-ramus vakaras, kaip lie-pos mėn. 18 d. 1914 m. Nesinorėjo eiti gulti; bet ir likus, nebuvo apie ką kal-bėti. Visų galvose ir širdy-se teesant vienai sąvokai — karas — ir nieko apie jį neišmanant, nei nežihant, tegalėjai čiaupsėti, aimanoti ar berti vienais be-prasmiais žodžiais.

— Taigi matai va, ir pasi-darė... Tai kad pasidarė, tai pasidarė... Ak, tu je-

Šiandien, kada visa Lietuvos padangė apsiausta vergiškos tamsumos — okupuota gruboniškos diktatūros žygiu, daugiau kaip kitados suprantame, ką reiškia laisva šalis, ką ką reiškė Laisva ir Nepriklausoma Lietuva. Mums dabar suprantamesni ir poetų pranašingos dainos, kuriomis jie reiškė didžią meilę tėvynei: "Saulė, nors šviesiausia, bus svetur tamsi. Čia brangiau už auksą juodos žemės sauja, nes kiekvienoj dulkėj čia tu pats esi..." Todėl, lai pabudina kiekvieno lietuvio meilę prie labdarybės ir užuojautos tėvų žemei šiose tamsos valandose...

DVI SESERYS

Žilam kalne Joninių ugnys Ir bauktūs kryžiai už arimo. (Skambėjo maršai, mušė būg-nas...)

Dvi seserys ten rymo.

Kieno tai skausmas Panemu-niuos,

Kieno į Dauguvą nusėdo?

Kieno ten ėjo vargo sūnūs

Nuskint paparčio žiedo?

Į žilą kalną žengia dausos,

Ir neša žinią kloniams vėjas:

Tai seserų ten plaukė skausmas,

Tai jų ten sūnūs ėjo.

Ne raganos ciklonus gražė,

Tiktai kardai perkūno mostais.

Veizėk — parimo kas ekstazėj

Ir sau blakstienas šluosto...

Žilam kalne negėsta ugnys,

Ir kvepia kraujas ant arimų.

Tai laisvės maršus muša būgnas

Tai seserys ten rymo.

L. Ž-čius ("N. R.")

gal tik pasvajota. Tačiau kad būtų buvę laiko pag-alvoti, abidvi būtų pajus-tusios visiškai tikrą to susitikimo vaisių: jų dviejų širdyse nebebuvo nė žy-mės, jei bent kokia buvo, kaimyniškos neapykantos, paniekos, pajukos ar ko-kios pretensijos.

Rytmetį, dar labai anksti, vos gyvulius pradėjus laukan ginti, abidvi moti-nos Niobės jau ruošė savo kareivius į kelią. Rimienė savo "aviną"; Nerimienė savo "jautį". Ruošė, nuo-lat į juos žvilgsėdamos ir nuolat ašaras šliuksėda-mos. Rodos, taip tvirtai susispaus, kad niekas, jo-kiomis kankinėmis nebe-išspaus ašarėlės. Bet dirs-telės į tiesius, kaip žvakė, dar neatpratusius nuo mu-štro, tampriais, lengvais žingsniais lakiojančius o-ran ir iš oro — ir pūks kva-pas iš krūtinės ir vėl čirkšt-ašaros iš akių...

Galinių kareivius so-džiūs dar labiau buvo pa-

milęs, nei visus kitus jų "raguočius". Ir buvo už-ką. Rimukas su Nerimuku kareivauti buvo išėję, pir-ma gerai išlaikę kvotimus iš liaudies mokyklų kurso. Buvo ne žiopliai, labai pajambūs, tad ir namo ket-virtais metais sugrįžo vy-resniaisiais "mandraficie-riais"; taip sodžius ištare unteraficerius. Jaunikai-čiai nesididžiavo trimis baltomis skersinėmis per-pečius, nė auksinių galio-nų kampais per alkūnę — už dorai pratarnauta lai-ką. Jiedu pasiliko tie pa-tys sodiečiai, kaip ir buvę; taip pat tebejuočiantys, kaip ir kiti.

Visas skirtumas buvo, kad bekareivaudamu dar labiau prasilavino ir išmo-ko "dailiai žiūrėti į raštą"; suprask: gerai paskaityti ir suprasti laikraščius. Tad jiemdvim grįžtant namo, atsekė paskui ir a-budu didžiuoju mūsų laik-raščiu: Rimukui "kunigi-nis", Nerimukui "nekuni-ginis". Del visa ko, girdi: kad aiškiau matytųsi. Į ap-kvailusį nuo nuobodžio so-džių jie pūkstelėjo gavi-nančios dvasios.

Į juos vaikščiota atlieka-mu laiku pasiklaudyti, kas girdėti plačiame pasaulyje, kaip dirbama Lietuvos draugijose ir ar nesipyksta karaliai. Vis mažiau be-ieškota keistesnių, nors ir tuščių atsitikimų pačiame sodžiuje.

Per darbymetį nebebuvo laiko sekti laikraščius, tad ir galvočiais pažaista. Bet nelaimė tikus, dabar visi sugužėjo atsisveikintu, jų palydėtu, jų atsiprašytu, jei ką būtų bloga padarę, ir iš visos tikros širdies pasakytų:

— Grįžkite laimingai ir kuo greičiausiai! Mes jūsų lauksime! (Bus daugiau)

DAINUOJANTI LIETUVA. —Laisvos Lietuvos laikais lie-tuvų ir lietuvaičių dainos skambėdavo nuo ryto lig vakaro ir ten pareikšdavo savo viltį, ilgesį, džiugumą ar miltūdimą... — "Eik drąsiai, puiki skaitveide, ar užvilt lietuvius gali? Tas tė-singas, ant ko leido Dievas sunkią, kietą dalį..."

LIETUVOS MARIŲ ŽVĖJIS. — Jam buvo miela gintarus gaudyti Baltijos pu-tų bangose, kai Lietuva laisve kvėpavo. Gi šiandien, kai valstybė nusavino viską ir jis nuliūdo ir net patyrė ištremimą... Ir: "Šarpūs... rūsčiai sušvilpė vėjas ir sniego kalnus suka aukštai... mane daboja, lyg koks erelis, lūpas sučiaupęs gudas nuožmus. Vien tik iš tolo skamba varpelis, lyg laidotuvių ženklas baisus... Sudiev per amžius, gūžta savoji... stačiai žiemuosna neša mane, liki tu sveika, brangi tė-vyne, jau nematysiu daugiau tave..." Ir taip lietuvius blaškomas po ištremimo vie-toves ir šaukia: "Rankos sukaltos, kardo netekau, jaunas pritemo man žvilgesys, brangi jaunystė, rausvesnio veido — ir jus Sibiras greit užgesys."